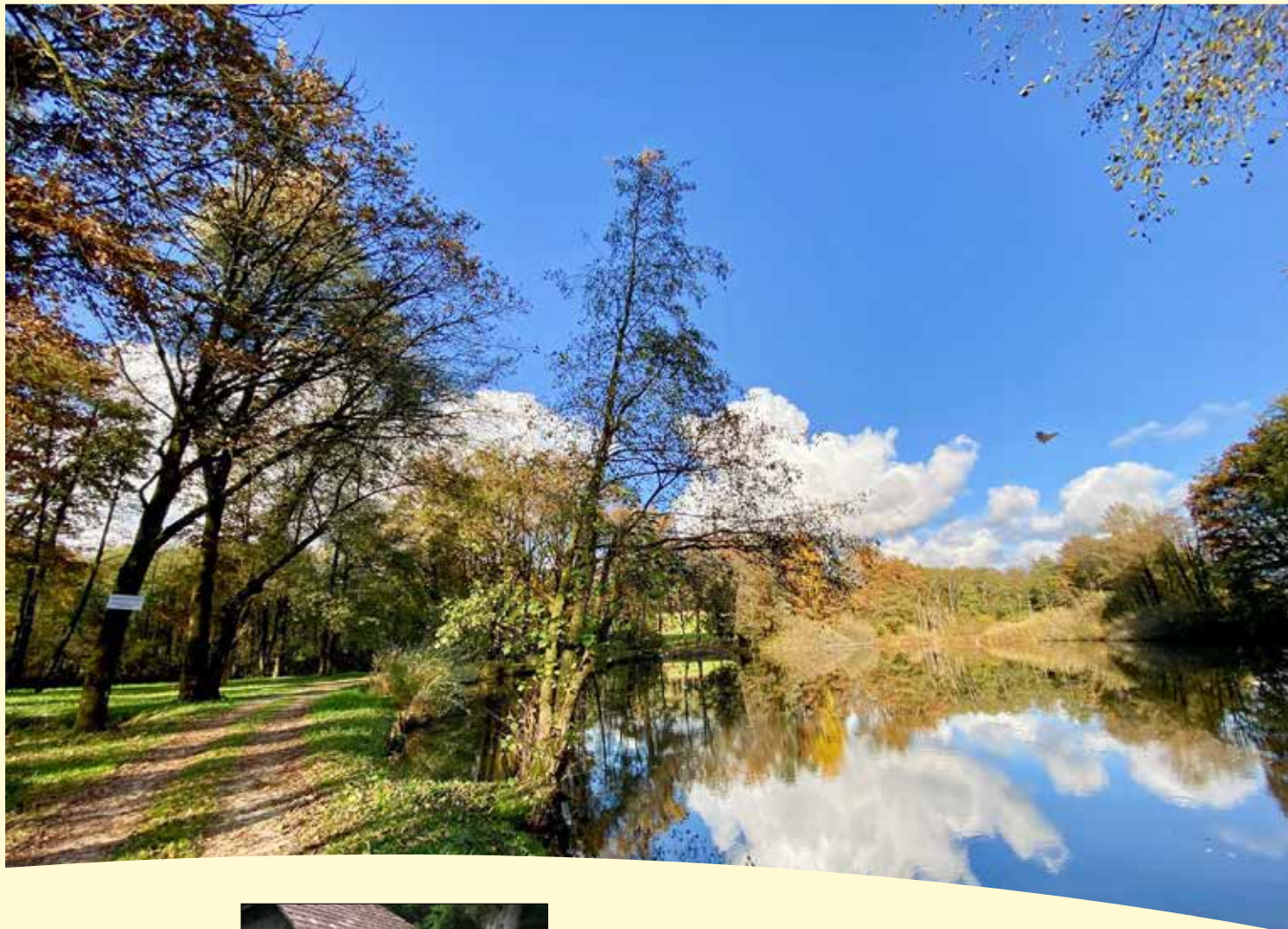

Glasilo Občine Lukovica

Rokovnjač

November 2021, letnik XXII, številka 9, izid: 18. 11. 2021

stran 7

**Intervju: Maja in Marko Batista z
Jasnarjeve domačije**

stran 11

**Franc Hribar, dobitnik prestižnega
priznanja**

stran 19

**Mesec požarne varnosti v PGD
Blagovica**

z vami že **120** let

KMETIJSKA ZADRUGA CERKLJE Z.O.O. Slovenska cesta 2, 4207 Cerklje
Tel: 04/252 90 10, info@kzcerklje.si, www.kzcerklje.si

Spremljajte naše aktivnosti tudi na naši facebook strani.

Trgovina BLAGOVICA,
Blagovica 10, tel: 041/370-437**Trgovina MORAVČE,**
Vegova ulica 7, tel: 01/834-56-84**VSE ZA KMETIJO, DELAVNICO, DOM IN VRT****PRAZNIČNE RASTLINE –**
Božične zvezde, božični telohi, okrasne smrekce, ...**PRVOVRSTNA MOKA**
za peko kruha in domačih piškotov**DOMAČE DOBROTE v naši trgovini:**

suhe mesnine (salame, klobase, narezki, zaseka, ocvirki), raznovrstni domači siri, domači štruklji, testenine (makaroni, rezanci, ribana kaša, mlinci), moke, kaše, zдроб, ...

**VSE ZA
KOLINE****Kdaj okrepiti imunski sistem živalim?**

Melisa veterina d.o.o.,
Obrtniška ul. 1, Lukovica070 333 310
info@melisasi.si
www.melisasi.si

Mlade živali
Ob antibiotični terapiji
Ob terapiji proti parazitom
Ob spremembi letnih časov
Stare živali

VetoMune S

UVODNE BESEDE

Spoštovane bralke in bralci glasila Rokovnjač! Pred vami je deveta letošnja številka glasila, ki tako kot vse ostale številke bralkam in bralcem ponuja prispevke v svojih stalnih rubrikah.

Prispevki v novembrski številki nakazujejo predvsem utrip življenja in dogodkov ter aktivnosti društev v dolini Črnega grabna vse od izida zadnje številke. Še posebej vas tokrat vabim k branju osrednjega intervjuja zakoncev Batista, ki sta pred leti kupila Jasnarjevo domačijo pod Gaberjami pod Špilkom in na kateri ohranjata pristnost domačije ter njene okolice.

Med društvenimi aktivnostmi in dogodki vsekakor velja izpostaviti razstavo likovnikov in rokodelcev Društva upokojencev Lukovica, obeležitev meseca požarne varnosti v PGD Blagovica ter delavnice peke kruha in pekovskega peciva na ekološki kmetiji Pr' Matožet v Krašnji. V okviru društev najdemo posameznike, ki prejmejo različna priznanja. V tokratni številki je posebno priznanje s področja čebelarstva prejel Franc Hribar iz Krašnje, za kar mu iskreno čestitamo.

V okviru podjetniške rubrike vam predstavljam Razvojni center Srca Slovenije, ki med seboj ne povezuje le šest partnerskih občin, temveč tudi vse ostale deležnike lokalnega razvoja in ta razvoj uspešno spodbuja. Prav tako si lahko preberete tudi prispevek o razmerah na nepremičninskem trgu na območju naše občine.

V rubriki zdravje najdete podatke o raku dojke in preventivne nasvete za to obliko, kateri je bil posvečen pretekli mesec oktober. Začel pa se je že mesec november, ki je posvečen raku prostate. Zanimive podatke najdete tudi v prispevku o pregledu gibalnih zmogljivosti ter telesnih meritev otrok in mladostnikov. Posebno mesto v naših stalnih rubrikah je namenjeno tudi življenju starejših.

Ker se približuje konec leta, ko postanemo vse bolj srčni, je v tokratni številki omenjenih kar nekaj različnih akcij, ki izpričujejo že izvedene dobrodelne akcije, spet druge vas vabijo k sodelovanju.

Globoko smo že vstopili v jesenski čas, kar nakazujejo kratki dnevi, v večini odpadlo listje z dreves in zorane njive jesenske prahe. Vzemite si čas zase, v roko primite kakšno dobro knjigo ali pa dobro osvetljeni odidite na nočni sprehod v naravo.

KATKA BOHINC

Naslednja številka Rokovnjača bo izšla 23. decembra 2021; rok za oddajo člankov je 13. december 2021, do 12. ure.

Članki, ki bodo poslani po tem roku, v aktualni številki ne bodo objavljeni. Svoje članke, dolge največ 1500 znakov s presledki, pošljite po e-pošti na naslov: rokovnjac@lukovica.si. Sprejemamo le prispevke v elektronski (word, PDF) obliki. Za več informacij pošljite sporočilo na zgoraj navedeni elektronski naslov.

VSEBINA

Uvodnik županje	4	Končal se je PINKtober in pričel MOVember	23
Intervju: Maja in Marko Batista z Jasnarjeve domačije	7	Zdrav um v zdravem telesu otrok in mladostnikov	26
Franc Hribar, dobitnik prestižnega priznanja	11	Skrb za okolje	27
Razstava likovnikov in rokodelcev v živo	14	Obvestila	29
Člani HK Prevoje odlično začeli sezono	18	Križanka	30
Mesec požarne varnosti v PGD Blagovica	19	Zahvala, politika	31
Življenje pod lastno streho	22		

Občina Lukovica vas vabi na

Prižig decembrskih luči

v PETEK, 3. DECEMBRA 2021,
s programom od 16. do 20. ure,
na Starem trgu v Lukovici

Vljudno vabljeni!

PROGRAM

- * praznične stojnice
- * dobrote lokalnih ponudnikov
- * spremljajoči kulturni program
- * delavnice za otroke v Pungartnikovi hiši

ROKOVNJAČ je glasilo Občine Lukovica. Brezplačno ga prejemo vsa gospodinjstva občine Lukovica; začasna odgovorna urednica: Katka Bohinc, uredniški odbor: Gregor Berlec, Andreja Čokl, Drago Juteršek in Petra Pavlič; ustanovitelj: Občina Lukovica, Stari trg 1, 1225 Lukovica, t: 01/729 63 00, jezikovni pregled: Anja Žabkar; spletna stran: www.lukovica.si, e-mail: rokovnjac@lukovica.si; produkcija: IR IMAGE, Medvedova 25, Kamnik; trženje oglašnega prostora: IR IMAGE, Medvedova 25, Kamnik; naklada: 2.116 izvodov. Glasilo sodi med proizvode, za katere se obračunava 9,5% DDV (Zakon o davku na dodano vrednost, Uradni list RS, št. 13/11 - uradno prečiščeno besedilo s spremembami). Rokovnjač je vpisan v evidenco javnih glasil Ministrstva za kulturo RS pod zaporedno številko 1661 in v razvid medijev Ministrstva za kulturo RS pod zaporedno številko 380. Uredništvo si pridržuje pravico do krajšanja besedil glede na tehnične in materialne možnosti. Nenaročenih člankov ne honoriramo. Članki v rubriki pisma bralcev in politika niso lektorirani. Na naslovnic: Nackov bajer, foto: Marcela Kopitar.

Jesenska opravila

Spoštovane občanke in občani,

jesen se je prevesila v drugo polovico. Letošnja je še posebno lepa, saj nas razveseljuje s pisano zlato rumeno obleko in darovi zemlje, ki so plod trdega dela pridnih kmetovalcev in vrtničarjev.

Tudi Občina Lukovica je v teh dneh opravila veliko dela; na področju investicij v cestno infrastrukturo potekajo vzdrževalna dela na posameznih odsekih cest (o investicijah lahko berete v tem Rokovnjaču). Ena pomembnejših je gotovo izgradnja pločnika skozi naselje Prevoje, ki jo je v celoti financirala naša občina. Ker pa je regionalna cesta skozi Prevoje v zelo slabem stanju, smo na Direkciji RS za infrastrukturo dosegli dogovor, da jo bodo preplastili vzdolž novozgrajenega pločnika. V teh dneh, ko pišem ta uvodnik, dela že potekajo. Vesela sem, da bo s tem poskrbljeno za varno pešpot do avtobusne postaje.

November od nekdanj velja za »mrtev« mesec, ko narava ugaša in se pripravlja na daljši počitek. Že sam začetek meseca, ki ga zaznamuje spomin na vse svete in na naše sorodnike, prijatelje in znance, s katerimi smo prehodili del skupne zemeljske poti, ni vesel. Pa vendar nas navdaja z zavedanjem, da je tudi slovo od življenja trenutek, ki nas zaznamuje kot posameznika in kot družbo. Ob letošnjem 1. novembru smo položili vence ob spomeniku v Lukovici in na Prevojah pri Šentvidu ter na Brdu pri Lukovici, kjer so svoj mir našli vsi, ki so v vrtincu vojne izgubili svoja življenja. Naj nas ob spominu na mrtve opominja zavest, da moramo biti spoštljivi in spravi do svoje zgodovine, ki je samo naša in nas kot narod določa.

Da ne pozabimo našega ljudskega izročila, skrbijo tudi naši upokojenci. Društvo upokojencev Lukovica je tudi letos pripravilo razstavo v Pungartnikovi hiši, ki dokazuje, da ustvarjalni duh nikoli ne zamre in da je ravno tretje življenjsko obdobje tisto, ki na različne načine odlikava našo prehojeno pot. Letos so po letu zatišja (lansko leto je razstava potekala le virtualno) združili moči likovni ustvarjalci in rokodelke. Kot županja sem vesela, da so v razstavo vključili tudi dela iz Ex tempora, ki so ga posvetili spominu na našega domačina Draga Jermana, ki je vse svoje življenje posvetil upodabljanju najlepših motivov bližnje okolice. PGD Blagovica je na občnem zboru predstavilo svojo uspešno pot v preteklem letu. Dokončan je nov gasilski dom, ki bo vsem generacijam

nudil prostor za različne dejavnosti. Želim jim uspešno delo tudi v prihodnje in se veselim našega nadaljnjega sodelovanja.

Da smo Slovenci po duši humanitarci, dokazujejo različna društva in organizacije, ki zbirajo finančna sredstva za ranljive skupine ljudi. Tako je ekipa Zavoda Vrba in sonce pri Gradiškem jezeru pripravila dobrodelni kosanjev piknik, zbrana sredstva pa namenila otrokom iz Mladinskega doma Malči Beličeve iz Ljubljane.

Tudi Čebelarstva zveza Slovenije velikokrat pokaže razumevanje za ranljive skupine – tako so v začetku novembra pripravili slovesnost ob otvoritvi učne poti, prilagojene slepim in slabovidnim. Ti bodo zdaj lahko s pomočjo tablice in posebnega programa obiskali učno pot, kjer jih bo program popeljal po poti s pripovedjo in opisom posameznih točk. Vesela sem, da imamo v naši občini ljudi, ki dokazujejo, da stvari lahko premikamo na bolje, če se jih lotimo na pravi način in s pravo voljo.

V času svojega županovanja sem na povabilo svojcev obiskala kar nekaj naših občanov, ki so praznovali častiljivi jubilej – 90-letnico življenja. Kako veseli so obiskov in prijazne besede. In tudi tistega, ki jih obišče, bogatijo s spoznanji o vrednotah, ki v življenju štejejo, o odpuščanju in smislu našega bivanja. Vedno od njih odidem z lepim občutkom in zadovoljstvom, da sem jih poznala in da sem jim kot županja lahko stisnila roko.

Žal ponovno ne moremo mimo epidemije covid-19. Trenutna epidemiološka slika zahteva odgovorno ravnanje tako vsakega posameznika kot celotne družbe. Ne moremo se obnašati, kot da virus ne obstaja in zavračati zaščitne ukrepe, prav tako ne moremo soditi o pravilnosti odločitev medicinske stroke ali Vlade RS. Zavedati se moramo, da imamo vsi – cepljeni in necepljeni, stari in mladi, skupnega sovražnika, ki ne izbira. Na to nas med drugim opozarja današnje stanje v bolnišnicah, ki mora biti zadosten razlog, da vsi skupaj pristopimo k odgovornemu ravnanju. Virus preizkuša našo človečnost, solidarnost in odgovornost. Ne mislimo le nase in na svoj prav. Morda bomo že jutri mi potrebovali nujno medicinsko pomoč. Vsako življenje je dragoceno, zato stopimo skupaj in pokažimo, da nam je mar.

Srečno.

Investicije v izvajanju

Na odseku lokalne ceste skozi naselje Koreno potekajo zaključna dela pred polaganjem asfaltne voziščne konstrukcije. Izvedena je meteorna kanalizacija s pripadajočimi cestnimi vtočnimi jaški, na novo so zgrajeni propusti za prečkanje meteorne vode pod voziščem, izvedene so tudi kamnite iztočne drče za preprečitev erozije brežine pod cesto. Namen je tudi zavarovati obstoječo pešpot pred erozijo do postajališča šolskega kombija in omogočiti umestitev cestne solarne svetilke na tem delu odseka ceste. Dela izvaja podjetje GP Hribar d.o.o., pogodbeno vrednost znaša 39.924,93 EUR z DDV.

V zaključni fazi so zemeljska dela pred asfaltiranjem cestnega odseka Čeplje–Znojilo. Izvesti je treba lokalne zaščite brežin, dokončati del meteorne kanalizacije ter fino pripravo pred asfaltno prevleko. Dela izvaja podjetje LAVACO d.o.o., pogodbeno vrednost znaša 124.229,94 EUR z DDV, izvajalec bo z deli zaključil do konca novembra tega leta.

Gradnja športnega parka v Šentvidu pri Lukovici je pred zaključkom prve faze. Izvedena so zemeljska dela in temelji bodoče ograje, obodni robniki z izpusti za odvod meteorne vode, s čimer bodo odpravljene pomanjkljivosti, ki so grenile življenje organizatorjem prireditev pod šotorom. Ob tem je igrišče tudi dobilo novo enotno asfaltno prevleko. V drugi fazi bo na novo postavljena ograja, nameščeni novi goli in koši ter urejena okolica športnega igrišča. Izvajalec del je LAVACO d.o.o., pogodbeno vrednost znaša 91.225,13 EUR z DDV. Občina Lukovica je v ta namen na Javnem razpisu za sofinanciranje investicij v športno infrastrukturo v letu 2021 Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport pridobila 22.916,66 EUR.

Občina je v preteklem mesecu zaključila z izgradnjo pločnika in javne razsvetljave na odseku regionalne ceste R2-447, odseku 292 (Trojane–Želodnik) na Prevojah pri Šentvidu. Direkcija RS za infrastrukturo na tem delu dokončuje rekonstrukcijo vozišča. Vsa dela bodo dokončana do konca novembra, pri čemer je, zlasti pri vgrajevanju obrabne plasti asfalta in izvedbi talnih oznak, vse odvisno od vremena.

BESEDILO IN FOTO: OBČINSKA UPRAVA

Rekonstrukcija lokalne ceste skozi naselje Koreno.

Asfaltiranje cestnega odseka Čeplje–Znojilo.

Športni park v Šentvidu pri Lukovici pred zaključkom prve faze.

Preplastitev odseka 292 regionalne ceste R2-447 (Trojane–Želodnik).

Spominske komemoracije ob dnevu mrtvih

Ob prazniku dneva mrtvih se naše misli vračajo v preteklost k našim prednikom.

»Naj nas ob spominu na mrtve opominja zavest, da moramo biti spoštljivi in spravni do svoje zgodovine, ki je samo naša in nas kot narod določa. Prižigajmo v svojih srcih plamen spoštovanja in hvaležnosti vsem, ki so izgubili življenje za domovino, saj je iz njihovih dejanj zorela in rasla pot do naše samostojne države,« je med drugim povedala županja Občine Lukovica mag. Olga Vrankar v svojem nagovoru ob spominskih komemoracijah ob dnevu mrtvih.

V dneh pred praznikom dneva mrtvih se je županja Občine Lukovica skupaj s predsednikom odbora za družbene in društvene dejavnosti ter občinska priznanja Bogdanom Capudrom, sodelavko občinske uprave Mojco Cerar in predsednikom Združenja borcev za vrednote narodnoosvobodilnega boja Lukovica Marjanom Križmanom poklonila žrtvam 1. in 2. svetovne vojne s simbolnim dejanjem polaganja vencev in prižigom sveč pri spomenikih v Lukovici, na Brdu, v Šentvidu pri Lukovici in Prevojah pri Šentvidu.

Na praznik, 1. novembra, pa sta v Lukovici pri spomeniku NOB in na Prevojah pri spomeniku Mrtva straža potekali spominski komemoraciji s kratkim kulturnim programom v organizaciji Združenja borcev za vrednote narodnoosvobodilnega boja Lukovica. Komemoraciji sta se poleg članov Združenja borcev za vrednote narodnoosvobodilnega boja Lukovica udeležila županja Občine Lukovica mag. Olga Vrankar in podžupan Občine Lukovica Vincenc Dragar.

BESEDILO IN FOTO: OBČINSKA UPRAVA

Zbiranje podatkov za odmero nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča (NUSZ)

Odlok o nadomestilu za uporabo stavbnega zemljišča v Občini Lukovica (Uradni vestnik Občine Lukovica, št. 6/18, v nadaljevanju: Odlok) v 12. členu določa, da je zavezanec za plačilo nadomestila **neposredni uporabnik zemljišča oziroma stavbe ali dela stavbe** (imetnik pravice razpolaganja oziroma lastnik, najemnik stanovanja oziroma poslovnega prostora).

Občinska uprava za redno ažuriranje baze podatkov, ki jo vsakoletno posreduje Finančni upravi Republike Slovenije, skladno s 4. in 5. členom Odloka uporablja podatke javnih evidenc Geodetske uprave Republike Slovenije.

Ker iz naslova podanih pritožb občanov ugotavljamo, da je vzrok pritožbe največkrat sprememba zavezanca zaradi **dedovanja ali darilnih pogodb**, pozivamo zavezanca, da v primeru spremembe zavezanca **posredujejo podatke o nastalih spremembah po urejeni dokumentaciji tako na GURS** (Geodetsko upravo Republike Slovenije) kot tudi **na Občino**, najkasneje zadnji mesec v tekočem letu, na naslov: Občina Lukovica, Stari trg 1, 1225 Lukovica, ali na elektronski naslov: info@lukovica.si. Pri posredovanju podatkov je treba navesti ime in priimek obstoječega zavezanca, vrsto odmere (npr. naslov stavbe ali parc. št. ter katastrsko občino pri nezazidanih

stavbnih zemljiščih) ter podatke o novem zavezancu (ime in priimek, naslov, davčna številka).

Na podlagi drugega odstavka 14. člena Odloka lahko zavezanec pri občinski upravi Občine Lukovica podajo tudi zahtevek za **oprostitvev plačila nadomestila za zazidano stavbno zemljišče**.

Ta oprostitev velja za:

- zavezanca z nižjimi dohodki (prejemniki socialne pomoči), za obdobje prejemanja pomoči;
- občana na lastno zahtevo za dobo pet let, ki je kupil novo stanovanje kot posamezen del stavbe ali zgradil, dozidal ali nadzidal družinsko stanovanjsko hišo, če je v ceni stanovanja oziroma družinske stanovanjske hiše ali neposredno plačal komunalni prispevek. Petletna doba oprostitve plačevanja nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča začne teči od dneva vselitve v stanovanje ali stanovanjsko hišo. Kot datum vselitve se šteje datum prijave stalnega prebivališča pri pristojni upravni enoti.

BESEDILO: OBČINSKA UPRAVA

Maja in Marko Batista z Jasnarjeve domačije »Ta domačija je najin zaklad!«

Predzadnji dan oktobra, ura pred poldnevom ... V dolini gosta megla, na sedemsto metrih nadmorske višine pa sramežljivo jesensko sonce in čudovit pogled na okoliške vrhove ter belo 'smetano' v dolini. Na Jasnarjevi domačiji me prijazno sprejmeta zakonca Batista, ki tu gospodarita zadnjih nekaj let.

Jasnarjeva domačija: desno hiša, levo nekdanji svinjak in nova delavnica, v ozadju mlin.

Jasnarjev mlin, po katerem je domačija najbolj poznana, stoji blizu vasi Gabrje pod Špilkom nad Blagovico v osrčju Črnega grabna. Zgrajen je bil leta 1779, o čemer pričča letnica, izrezljana v tram pod stropom današnje dnevne sobe v hiši. Poleg hiše na posestvu najdemo še svinjak in seveda mlin. Pravzaprav kar dva mlina. Prvi še stoji, manjka mu le mlinsko kolo, namenjen pa je bil mletju bele moke. Drugi je stal malo nižje, mlel črno moko, danes pa so za njim ostale le še ruševine. Marko in Maja Batista, par v zgodnjih štiridesetih, na domačiji s triletno hčerko Mijo živita približno pet let. Družbo jim delajo še 3 muce, tudi psa so imeli, prej ali slej se jim bo spet pridružil, izvem pozneje. V mešanem gozdu vse naokoli pa je še vrsto drugih živali, zlasti srnjadi in lisic, s katerimi mirno sobivajo.

Ko vstopim, takoj opazim, da je hiša polna slik, pod katere je podpisan Ivo Šubic, znani grafik, ilustrator in slikar iz znamenite družine slikarjev Šubic iz Poljan nad Škofjo Loko. Marko je njegov vnuk, tudi sam slikar. Po sprehodu skozi bivalne prostore, v katerih prevladujeta kamen in les in ki so res videti kot zamrznjeni v času, sedemo za mizo v črni kuhinji. Tu luči gorijo ves dan, saj oken ni, strop in stene pa so ogleno črni od saj. Maja mi takoj ponudi domač sadjevec, saj je menda hišna tradicija, da mora vsak, ki pride v hišo, nekaj spiti. Nazdravimo, in to kar z Majinimi ročno izdelanimi kozarčki za žganje. V vsakem kotičku hiše je moč opaziti, da sta oba umetnika. Načrtovani kratek intervju o domačiji se raztegne v dolg, prijeten pogovor o njunem delu, načrtih in življenju tam gori ...

Tu, na tej kmetiji, sta zadnjih pet let. Ne kmetujeta, ampak se še naprej posvečata svojima poklicema. Od kod pravzaprav prihajata in kaj počneta?

Marko: Odraščal sem v Ljubljani oz. na robu Ljubljane, v Kašlju. Po gimnaziji sem bil sprejet na Akademijo za likovno umetnost, smer slikarstvo, tako da sem diplomirani akademski slikar. Magisterij iz umetnosti sem nato delal v Londonu. Sčasoma me je povleklo v bolj multimedijске vode, ne slikam več toliko, ampak »slikam« z zvokom in sliko. Delam za galerije, festivale, sem samostojni delavec v kulturi. (Marko Batista je priznan intermedijski umetnik, so-ustanovitelj multimedijske skupine KLON:ART:RESISTANCE. Z avdiovideo performansi in video deli je sodeloval

na številnih festivalih in razstavah, javnosti je znan po eksperimentalnih zvočno-vizualnih performansih in instalacijah. Njegova praksa temelji na aktivni uporabi tehnologij in izdelavi avdio sistemov po metodi »naredi si sam«, op.a.)

Maja: Jaz pa sem odraščala v okolici Kranja, dokončala sem Srednjo šolo za farmacijo, kozmetiko in zdravstvo ter petnajst let delala v kozmetičnih vodah kot kozmetičarka v kozmetičnem salonu. Nato sem ugotovila, da si želim več kreativnosti, časa za ustvarjanje. Marko in njegov prijatelj sta mi naredila lončarsko vreteno, dobila sem ga za darilo ...

Marko: V bistvu je Maja čisto slučajno ugotovila, da je velik talent. Jaz sem za svoje projekte s kolegom dobil zamisel, da bi delala nekaj z glino in sva sestavila to napravo in poskušala ... Nismo vedeli, kako, gledali smo videe na YouTubeu in poskušali. Poskusila je tudi Maja in takoj smo videli, da ji to zelo »leži«. Zato je nadaljevala in vztrajala. In to sama, ni šla na tečaj, sama je razvila občutek, kar je pri tem najbolj pomembno. Tega občutka te ne more nihče naučiti, sam moraš priti do tega, da znaš rokovati z določeno materijo. V kratkem času je prišla do stopnje, ko je že izdelovala tole ... (Marko iz omare v kuhinji jemlje lepo poslikane keramične izdelke: skledice, krožnike ... op.a.)

Maja: No, ti so bili čisto prvi, pokaži kaj boljšega! (smeh) Na vreteno naredim obliko, s čopičem pa nisem preveč večča, zato sem naredila nekakšne žige iz pene, s katerimi odtisnem barvne vzorce.

Marko: Vzorce kombinira na več različnih načinov, gre pa za motive iz narave, saj je Maji prav narava zelo pomemben element in iz nje črpa navdih, tudi barvno ... Pa tudi iz slovenske tradicije črpa, rožice, srčki ...

Maja: Svoje izdelke tudi prodajam, predvsem veliko naročil dobim za velike keramične umivalnike, lepo poslikane. Pet let sem se posvečala samo keramiki, nato je prišla »korona«. Oba sva takrat hitro ugotovila, da se bova morala lotiti še česa drugega, Marko je recimo prej delal multimedijske dogodke, koncerte v živo, in ti so vsi po vrsti odpadli.

Marko: Moj zaslužek je padel v vodo, naročila so se zmanjšala in prilagoditi sva se morala novi situaciji. Maja se je morala spet »prekvalificirati«. Ko je bila Mija dovolj stara in je šla v vrtec, se je Maja vrnila h kozmetiki.

Družina Batista v črni kuhinji.

Maja: Začela sem sama mešati maske za obraz iz gline, zelišč in sadja, vse iz ekološke proizvodnje, in jih uporabljala sama doma. Po določenem času sem ugotovila, da je učinek na koži res super, tudi drugi so mi to potrdili. In tako me je ta domača organska kozmetika spet pripeljala nazaj v kozmetične vode. Ampak v drugačni obliki, zdaj sama kreiram kozmetiko in imam salon s holističnim pristopom. Ne gre za običajen kozmetični salon s številnimi napravami, v mojem salonu se vse dela ročno, delam masaže s kristali, japonski lifting ... Slednji je tradicionalna masaža obraza, stara več tisoč let, ki jo uporabljajo Japonke. Temelji na akupresurnih točkah, ki jih imamo na obrazu in so povezane z notranjimi organi, ter močni masaži togih mišic, ki jih tako razbremenimo. Zamislila sem si nego Zlatobela, tako se imenuje tudi moje podjetje, ki vključuje vse naštetje. Imam dva salona, enega v Ljubljani in drugega v Domžalah. Res sta drugačna od ostalih salonov. Seveda še vedno dobivam tudi naročila za keramiko, ravnokar sta šla dva moja umivalnika v Belo krajino.

Slikar in avdiovizualni umetnik na eni strani ter kozmetičarka in keramičarka na drugi, kako sta se potem znašla na tej kmetiji z mlinom? Kmeta nista, to smo že ugotovili ...

Marko: Kmeta nista, čeprav Mija pravi, da imamo kmetijo ... *(smeh)*

Maja: Domačijo smo kupili od gospoda, ki jo je s srcem obnavljal celih 30 let. Vse v hiši je poskušal ohraniti kar se da v starem stilu, zato je črna kuhinja še vedno črna, kar pomeni, da kamen in les ostajata nedotaknjena. Njegov pogoj pri prodaji je bil, da novi lastniki hišo obnavljajo v tem duhu. Da staro ostane staro, brez »knaufa« in večjih posegov. In tako z možem nadaljujemo v tem duhu, v smeri, ki jo je začrtal prejšnji lastnik. Dela na domačiji je veliko, sam mlin in svinjak zahtevata renovacijo. Tako s počasnimi in zanesljivimi koraki vračava življenje tej domačiji, ki kljubuje času že od leta 1779.

Marko: Trudiva se ohranjati to domačijo tako, kot je bila, s posegi, ki so smiselni. Skušava jo vzdrževati, obnavljati korak za korakom, narediti nekaj koristnega, da se ohrani. Tako ali tako je domačija spomeniško zaščitena, bila sva tudi na zvezi s kranjskim Zavodom za varstvo kulturne dediščine. Prejšnji lastnik je osnovne stvari uredil, on je domačijo kupil sredi osemdesetih. Gospod Marko Filač iz Ljubljane je v to posestvo vložil ogromno časa, srca, ljubezni. Ko je hišo kupil, je bila v zelo slabem stanju, prejšnji lastniki so bili stari, bolni, v slabem finančnem stanju ... Hiša je propadala, zamakalo je ...

Maja: Kot rečeno, gospod, ki je potem tej domačiji vrnil nekdanji sijaj, je kar dolgo iskal primerne nove lastnike, ker je vsak, ki je prišel noter, najprej rekel: 'Tole kuhinjo bom dal pa v knauf, pa v les ...' in podobno. Lastnik je ob tem kar z očmi zavijal ...

Marko: Gospod Filač je tri desetletja tu vse vestno urejal, čeprav je hišo uporabljala le kot 'vikend'. Ogromno so naredili v času njegovega lastništva, z družbo je prihajal sem, lotili so se težkih fizičnih del, ometov, kopanja, betoniranja ... Po delu so imeli zabavo in nato odšli domov. Tu je res posebno življenje, on si je sicer želel živeti tu, a ni tako preprosto. Zdaj imamo centralno kurjavo, avtomatsko, na pelete, prek interneta jo lahko prižgeva. Včasih je bila pa v vsaki sobi peč ali gašperček in v vseh je bilo treba kuriti, nakladati drva ... Hiša je kamnita, strop ni izoliran, kar pomeni, da se toplota ne akumulira in je res lahko mrzlo. Zato ni nikoli

živel tu, vmes je ostarele, hiša je počasi postajala breme in s težkim srcem je začel iskati kupca. Iskal pa je nekoga, ki bi nadaljeval v duhu, v katerem je on začel, da se ohrani čim bolj pristno, da se tu živi ... Maja je slučajno naletela na ta oglaš ...

Maja: Slučajno zato, ker sva imela že ogledano hišo na Dolenjskem, že podpisano pogodbo, tako da sva morala zaradi odstopa od nje pozneje celo plačati nekakšno odškodnino.

Marko: Ta hiša je bila bolj originalna in za svoj denar sva tu dobila več. Poleg tega je domačija zadostila vsem Majinim pogojem: nahaja se na samem, na hribu, na posestvu je star sadovnjak, imamo lastno vodo ... Vsega tega ni bilo lahko najti, sploh za denar, ki sva ga imela. Ampak tu, na Jasnarjevi domačiji, sva res našla vse to.

Maja: Vse, razen razgleda na Alpe. Kot Gorenjka sem to želela, ampak tudi tu je razgled čudovit. Tako domačijo sva iskala več let. Hodila sva okoli, puščala listke na oglasnih tablah, da sva potencialna kupca, če morda kdo prodaja kakšno kmetijo ... Vmes sva imela celo zamisel, da bi kakšen toplar predelala v stanovanje. Na spletu je oglaševanje za tovrstne nepremičnine malo, tiste, ki so naprodaj, pa imajo visoko ceno. Ko sva podpisala pogodbo na Dolenjskem, sem morala obljubiti, da ne bom več gledala oglasov, a sem vseeno še enkrat obiskala spletno stran z nepremičninami za prodajo in našla Jasnarjev mlin ... Takoj sem vedela, da je to to in nato prepričala še Marka.

Morda vesta, zakaj ime Jasnarjev mlin?

Marko: V dolini je še šest drugih mlinov in samo naš je na sončni lokaciji, kjer je jasno ... Vsi drugi mlinci so v bolj senčnih legah, tam, kjer je voda. Voda pa običajno teče v grapah. Jasnarjev mlin je naveden tudi kot zanimivost na Rokovnjaški poti, saj je ena redkih ohranjenih domačij. Je pa bila tu nekoč velika kmetija z veliko zemlje, nekoč je tu stal tudi kozolec. K domačiji sta sodila dva mlina ... Težko si je predstavljati, kako so nekoč po teh poteh, verjetno s konji, pripeljali ali privlekli žito in odpeljali moko ...

Maja: Par stavkov o našem mlinu najdete tudi v knjigi Črni graben Stane- ta Stražarja. To je edini zapis, ki sva ga našla, o tem, kako je bilo tu nekoč. Takole piše: 'Jasnarjev mlin je nekdanj spadal k samotni Jasnarjevi domačiji v Gabrju. Poganjal ga je potok Beli studenec. Leta 1826, ko je bil tu gospodar Matevž Zajc, je imel eno pogonsko kolo. Pred letom 1930 so ga obnovili. Zaradi nizke vode so bile pogoste težave. Nazadnje sta v njem mlela do okrog leta 1965 Ivana in Janez Brvar, ki sta med domačini posebej znana po tem, da sta jemala majhno merico. Moko, ki je nista spravila v vrečo, v kateri so prinesli žito, sta dajala posebej v ruto.' To je vse, kar je zapisano. Žal prav veliko več informacij nimava, zato bova vesela, če se nama oglasi kdo, ki bi morda vedel kaj več o preteklosti te domačije.

Marko: Veva še, da je bil zadnji par, ki je živel tu, brez otrok. Enemu od hlapcev naj bi menda obljubila, da mu bosta zapustila domačijo. A sta zavlačevala, nikomur je nista dala, ampak sta šla v dom za ostarele in domačijo predala občini v zameno za kritje domskih stroškov. Od občine jo je še nekdo kupil, od njega pa gospod Filač, ki jo je potem prodal nama.

Maja: Mimogrede, najin predhodnik, gospod Filač, nas pride vsake toliko obiskat in je zelo zadovoljen z najinim delom, vedno pove, da je tudi on želel z družino tu tako živeti.

Prostori in hiši ohranjajo pridih preteklosti.

Prenavljala sta torej v smeri, ki jo je začrtal že prejšnji lastnik, kaj vse sta že uredila?

Marko: Malo po malo, korak za korakom obnavljava, kar je obnoviti treba. Ker znam veliko narediti tudi sam (*'je mojster za vse, takoj doda Maja, op.a.*), sem vse skupaj spravil v stanje, ki je še vedno avtentično, a bolj primerno za bivanje. Avtomatska centralna kurjava, da je povsod enakomerno toplo, črna kuhinja je ostala črna, nekoliko sva jo le povečala in dodala še nekaj luči, tu je namreč ves čas temno. Sam sem izdelal kuhinjski pult in vgradil umivalnik, ki sem ga naredil kar iz velikega lonca, kakršne je nekoč izdelovalo podjetje EMO Celje. Takrat Maja še ni delala keramičnih umivalnikov, drugače bi seveda uporabili njenega. Popravil sem tla, kopalnico sva morala preurediti, saj je bila bolj asketska. Dodala sva še kopalno kad, ker imamo tudi vodo iz izvira. Za takšne obnove moraš biti spreten, sam svoj mojster, sicer bi bilo predrago, če bi za vsako malenkost klicali mojstre.

Maja: Tu živimo in takoj vidimo, kaj bi se dalo izboljšati. Uporabljamo kamen, les, da hiša diha. Vsako leto prebelimo z apnom, da se razkuži, črna kuhinja pa bo, kot rečeno, ostala črna. Ne želiva nekega moderne pristopa pri obnovi. Pomembna nama je estetika, da se vse skupaj 'vkomponira' tako, kot je specifično za ta mlin.

Marko: Obnova še vedno traja in še dolgo bo. Kupila sva namreč neke vrste muzej. Ta hiša je res tako avtentična, stara, že skoraj tristo let tu kljubuje času, ves čas jo je treba obnavljati.

Maja: Točno tako, kot si rekel. Muzej. In tako želiva tudi pustiti, želiva, da je tu občutek nekega muzeja, obenem pa je primerno za bivanje. Za to si prizadevava ves čas, da je avtentično, muzej, a tudi domače in prijetno za bivanje. To dvoje združiti je kar zahtevno.

Ne obnavljata pa samo hiše, tudi drugih objektov na domačiji se nameravata lotiti ...

Maja: Zdaj nama je najbolj pomembno, da najdeva mlinsko kolo, žal je staro iz hrastovine strohnelo. Novo stane pet tisoč evrov, narediti ga mora tesar, to je seveda finančno kar zalogaj, zato sva se za pomoč obrnila tudi na Občino Lukovica. Gospa županja naju je povabila na pogovor, prisluhnili so nama in čeprav sredstev za kaj takega nimajo, so nama obljubili pomoč na drug način, na primer, da bi podprli recimo keramičarsko delavnico, ki bi jo pripravila za ljudi ali kaj podobnega. Možnosti je več, zdaj je med epidemijo sicer vse zastalo, jaz sem se bolj spet osredotočila na kozmetiko ...

Marko: To je še odprto, tudi sama si nisva določila roka. Takrat tudi nisva imela prostora za delavnico, zdaj pa sem v času epidemije ob svinjaku postavil manjšo delavnico oz. atelje. Svinjak je sicer prazen, lahko bi ga obnovili in preuredili v atelje. Zdaj bi torej že lahko kaj organizirala ...

Maja: Ja, to kolo je res velika želja, da bi spet delovalo, da bi ga voda vrtela, to bo pika na i tule.

Kako sta zadovoljna z infrastrukturo tu? Konec koncev je Jasnarjeva domačija precej odmaknjena od drugih naselij, za vsak popravek je treba sestiti v avto ... Prej sta vendarle živela v središču mesta, z vsem udobjem, ki ga to prinaša, zdaj pa imata do prve trgovine približno deset kilometrov ...

Marko: Sva prilagodljiva, organizirava si stvari temu primerno. Pri lastnih projektih sva se naučila, da se je treba znajti, se prilagoditi ... Čeprav sva pred selitvijo sem res živela sredi Ljubljane, pa nisva meščana, ki čakata, da vse zanju uredijo drugi. 'Naredi sam' proces je pri najinih službenih projektih vedno navzoč, prav tako pri domačiji. Za osnovno infrastrukturo, vse napeljave je poskrbel že prejšnji lastnik, midva sva dodala na primer pralni stroj in podobno ... Tudi dostop je dober, hitro smo na avtocesti.

Maja: Tu je tako zelo neokrnjena narava, da se da najti še potočne rake. Nikoli ne bom pozabila, ko sva drugič prišla na ogled in sem prosila takratnega lastnika za vodo. Rekel je, naj kar vzamem kozarec iz vitrine in v kozarcu je bil majhen potočni rak, ki se je očitno med pomivanjem v potoku znašel v njem. Res sva sredi narave, samo gozd je okoli ...

Ampak cesta gre mimo vaše domačije še višje, tudi tam še živijo ljudje?

Marko: Višje je vas Gabrje, nekaj petsto metrov od tu. Tri ali štiri kmetije so tam, ena izmed njih je velika puranja farma. In pa seveda na vrhu Špilk, zelo lepa razgledna točka, s katere vidiš v Tuhinjsko dolino in v Črni graben, res lepa izletniška točka.

Pa pozimi, vendarle sta dokaj visoko?

Maja: Ni težav, kmetje so res vestni in zjutraj vse splužijo. Tudi zime zadnja leta niso prav hude. Poleg tega imava tako delo, da nama zjutraj ni

Del preurejene kopalnice.

treba prav zgodaj od doma, skupaj pozajtrkujemo, Mijo šele okoli devetih, pol desetih pripeljeva v vrtec v Domžale. Tu žal nisva dobila mesta zanj, ampak nama kar ustreza, saj smo del leta, običajno v januarju in februarju, ko je tu najbolj temno, nekaj tednov tudi v stanovanju v Ljubljani in so Domžale nekje na sredi oziroma blizu obema bivališčema.

Kakšni pa so vajini nadaljnji načrti glede Jasnarjeve domačije? Novo mlinsko kolo sta že omenila ...

Marko: Načrtov imava veliko. Nekaj prostorov je še neizkoriščenih, skušava jim dati neko funkcijo. Če se prostor koristi, tudi ne propada. Svinjak je že en tak prostor, ki mu morava dati smisel. Načrtujeva tudi ureditev podstrehe, na pobočju pod hišo pa sva že uredila terase za zelenjavni in zeliščni vrt. Razmišljava celo o mini hiškah za goste. Ukvarjava se namreč tudi s turizmom, stanovanje v Ljubljani je večji del leta prazno, zato ga oddajava prek platforme Airbnb in morda se česa podobnega lotiva tudi tu. Nimava težav z deljenjem prostora z drugimi ljudmi, ki bi prepoznali in cenili tukajšnjo avtentičnost, kakovost ... Ne pogosto, ampak morda bi lahko občasno ta najin 'zaklad', to domačijo, s kom delila. Morda bi lahko kakšno nastanitev uredila tudi v svinjaku, nekaj prijetnega s tradicionalnimi elementi ... Tudi na Občini so nama že ponudili, da nama lahko pomagajo pri promociji, če se bova česa takega res lotila, da naju bodo na primer navedli v promocijski brošuri in podobno.

Maja: Tujci so navdušeni nad takimi avtentičnimi izkušnjami, zanje je tu pravzaprav predmestje Ljubljane. Če živijo v mestu, iščejo odmik od običajnosti in jim take stvari hitro padejo v oči. Sploh Angleži so čisto nori na stare podeželske hišice, taka črna kuhinja je zanje pravo odkritje ... Povezava z mestom pa je kljub temu, da je na prvi pogled domačija daleč stran od civilizacije, idealna. Nama je ta hiša kot nek dragulj, biser, zelo jo ceniva. In prepričana sva, da bi jo tudi drugi.

Marko: Še bolj jo ceniva, ko se po zimskih tednih, ki jih preživimo v Ljubljani, vrnemo sem. V Ljubljani je naše stanovanje popolno nasprotje tej hiši – veliko, svetlo stanovanje z visokimi stropi, ki je nastalo iz skladišča, sicer prinaša določene ugodnosti, a tam sta še promet in hrup. Obe nepremičnini pa sta posebni, avtentični, kot dve prostorski umetnini ... V Ljubljani imamo zdaj pravzaprav 'vikend'.

Maja: Pa še nekaj moram nujno omeniti! Sosedje tu so zelo prijazni, lepo so nas sprejeli. Pred tem sva si ogledovala neko kmetijo v Tuhinjski dolini, pa so naju sosedje že takoj grdo gledali. Tu pa sosedje pridejo celo pomagat. Že prvič, ko sva se peljala sem, so naju vsi pozdravljali. No, verjetno je tudi njim všeč, da ta hiša spet živi, da se je obnovila ... Medsosedski odnosi so zelo pomembni!

Delavnice peke kruha Pr' Matožet v Krašnji

KUD Fran Maselj Podlimbarski iz Krašnje je na Kmetiji Pr' Matožet v Krašnji v okviru projekta sodelovanja LAS Od tradicionalnih spretnosti do sodobnih ruralnih turističnih produktov, ki ga sofinancirata Evropska unija iz Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja in Republika Slovenija v okviru Programa razvoja podeželja RS 2014–2020, pripravilo delavnice peke kruha. Delavnice so potekale ob upoštevanju PCT, a so bile kljub temu polno zasedene. Le redko se zgodi, da ne bi na dan pojedli vsaj koščka kruha, če že ne ravno samega, vsaj namazanega z marmelado, medom ali s katerimi drugimi dodatki, ki sodijo poleg.

Ta preprosta hrana sicer nastane samo iz moke, kvasa in vode, a je kljub temu zelo okusna in nasitna. Vse premalo se zavedamo truda, ki je potreben, da na našo mizo dobimo kruh, saj ga še vedno veliko konča v smeteh. Postopek se začne že na njivi, kamor posejejo pšenico in jo nato skrbno negujejo do žetve. Pšenico nato odpeljejo v mlin, kjer iz nje nastane moka, moka pa je končni produkt za peka ali potrošnika, ki iz nje speče okusen kruh ali katero izmed drugih dobrin. Kruha pa ne pečejo samo peki, tudi marsikatera gospodinja ga speče za svoje domače kar doma. Pravijo, da je ta najboljši.

Tako so se o osnovnih sestavinah na delavnicah peke kruha pogovarjale naslednje ciljne skupine, ki so bile v izvedbo delavnic vključene: otroci, brezposelni, ženske, starejši, upokojenici in invalidi. A teorija je eno, praksa pa drugo, zato je bilo treba tudi meriti, bolje tehtati, dodajati sestavine, mešati, mesiti in še vse drugo, da je v večernih urah iz krušne peči dišalo po najboljšem kruhu.

A ta dan ni bila le peka, bilo je veliko več, kajti male skrivnosti pekovskih mojstrov jim je tokrat razložil Darko Gales, ki je skupaj z ženo Marijo, bolje poznano kot Minka, vodil delavnice. Čeprav je imela delavnica naziv peke kruha, so spekli še žemljice, slanike, piške in, ker se približuje prihod svetega Miklavža, tudi parklje. Vsi udeleženci so usposabljanje uspešno zaključili, zato verjamemo, da bo sedaj večkrat iz različnih hiš dišalo po domačem in sveže pečenem kruhu, ki bo šel v slast tudi sam samcat, brez dodatkov.

BESEDILO IN FOTO: DRAGO JUTERŠEK

Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja: Evropa investira v podeželje

Se bo SBP uspelo vrniti na stara pota?

Slomškovo bralno priznanje (SBP) je v soboto, 6. novembra, stopilo v prvo tromesečje bralne zagnanosti? Vsaj upamo lahko, da bo tako. Blaženi Anton Martin Slomšek je s svojimi mislimi znal povedati veliko. Nekatere smo lahko že prebrali v prejšnji številki Rokovnjača, tokrat jih v premislek ponujam še nekaj.

Česar se v mladosti izučiš, s tem se za starost oskrbiš. Koliko hudega pride iz krive vzgoje otrok! Po resnici vam povem: Kriva vzgoja je slabih časov mati! In za konec še tale: Ako se dete ne nauči moliti od matere in očeta, ne bo prav znalo vse svoje žive dni.

Po vsej verjetnosti velja enako tudi za branje, saj so starši tisti, ki dajejo zgled svojim otrokom. Če ni ne branja ne molitve, potem tudi otroci kot odrasli tega ne bodo prenesli na svoje otroke. Animatorji SBP tokrat iz že znanih razlogov niso pripravili predstavitev kot pred leti, a obljublja, da bodo po svojih močeh in ob upoštevanju zahtev NIJZ pripravljali zanimiva sobotna srečanja ob knjigah.

Na nas samih pa je, da svoje otroke spodbudimo k branju in ne k rabi elektronskih naprav. Z letošnjim letom so pri SBP posodobili knjižnico s številnimi knjižnimi novostmi založb Ognjišča, Družine in Mohorjeve. Srečanja bodo ob sobotah po 19. uri v župnišču na Brdu, kjer pričakujejo bralke in bralce iz vseh razredov osnovne šole in tudi mlajše. Postani član velike družine bralcev in bralk SBP tudi ti.

BESEDILO IN FOTO: DRAGO JUTERŠEK

Franc Hribar, dobitnik prestižnega priznanja: Ne mine dan, da ne bi obiskal čebel

Franc Hribar z družino živi v Krašnji. Poleg hiše stoji čebelnjak, kjer Franc preživlja veliko časa. Ko sedimo za veliko družinsko mizo in se pogovarjamo ob sveže pečenem kostanju, ostali družinski člani povedo, da so ga pogosto opazovali skozi okno, kako skrbno pregleduje ali opravlja druga čebelarstva opravila. Hkrati pa je to tudi mesto, od koder je dobro vidno, če čebele rojijo in žena Slavica pove, da je spomladi telefon vedno v bližini, da lahko hitro pokliče Franca. Se pa pošali, da čebele najraje rojijo prav ob nedeljah v času kosila. Sam ob tem doda, da res ne mine dan, da ne bi obiskal svojih čebelic. To ni zgolj hobi, ampak veliko več, kar pove tudi dejstvo, da med sezono, če sešteje skupaj, pri čebelah preživi približno štiri od sedmih dni v tednu. Pri glavnih opravilih mu na pomoč priskočijo tudi ostali družinski člani.

Da je čebelar, mu je bilo najbrž namenjeno že od rojstva, saj je bil čebelar tudi njegov oče. Pa ga delo s čebelami kot malega otroka ni preveč zanimalo, vse dokler pomoči pri čebelarjenju ni potreboval domači župnik. Zgodilo se je namreč, da je župnik, ki je imel čebele, potreboval pomoč pri roju. Učitelj je vedel, da imajo pri Francu doma čebele in ga je napotil k župniku in ta mu je takrat tudi napovedal, da bo čebelar. Zanimivo, da je Franc znan po tem, da je številnim ravno on podaril tisti prvi roj, da so lahko začeli čebelariti.

Kasneje, po očetovi smrti leta 1974, pa je začel čebelariti zares in od takrat so čebele stalnica v njegovem življenju. Franc je kasneje tudi samostojno izdelal kontejnerski sistem prevažanja čebeljih panjev in, če mu bo zdravje dopuščalo, si želi čebele na pašo peljati tudi v prihodnje, saj to prinaša nek poseben izziv in posebno veselje. Omeniti pa velja, da je svoje izkušnje pri izdelavi kontejnerja delil tudi med ostale čebelarje.

Bil je tudi mentor čebelarstva v osnovni šoli v Krašnji. Učence in otroke, ki še obiskujejo vrtec, sprejema tudi na svojem domu ob čebelnjaku, kjer jim nazorno in praktično prikazuje življenje čebel. Po njegovi zaslugi nekaj čebelarjev že samostojno čebelarji.

Zagotovo velja omeniti, da je Franc aktiven član ČD Lukovica od leta 1988 in član upravnega odbora od leta 2005. Sodeloval je pri izgradnji čebelnjaka ob čebelarstvu centru na Brdu, aktiven je bil pri gradnji in pri otvoritvi Čebelarstva centra Slovenije. Organizacijsko dejaven

je pri vsakoletni delovni akciji v okolici društvenega čebelnjaka, aktiven član je pri organizaciji društvenih debatnih srečanj, kjer pogosto predstavlja svoj način dela s čebelami in mlade po tej poti usmerja in jim pomaga. Je tudi društveni praporščak, ki za svoja dela ne zahteva plačil, delo pa opravi s ponosom, vestno in z dobro voljo. Opravil je tudi nacionalno poklicno prekvalifikacijo. Če strnem: Franc je vesten in nepogrešljiv in zagotovo lahko rečemo, da nadpovprečno aktiven pri različnih društvenih aktivnostih. Sam pa doda, da mu društveno udejstvovanje prinaša predvsem nova znanja in pa izkušnje, ki jih človek sam nikoli ne more pridobiti.

Franc Hribar je letos prejel najvišje priznanje v čebelarstvu organizaciji: priznanje Antona Janše I. stopnje. Ob vprašanju, kaj mu omenjeno priznanje pomeni, le skromno pove: »Priznanje mi pomeni veliko. Čutim, da sem spoštovan.« Prepričani smo, da brez tako aktivnih članov, kot je naš dobitnik nagrade Antona Janše, slovensko čebelarstvo ne bi bilo tako zelo uspešno. Ob prejetju priznanja mu iskreno čestitamo in mu želimo še veliko prijetnih trenutkov med čebelami in čebelarstvi prijatelji.

BESEDILO IN FOTO: KATJA NAKRST

Živi rožni venec

O tem, kako globoko vero in kakšno zaupanje v Boga so imeli naši predniki, nam govorijo cerkvice, križi in druga verska znamenja na številnih gričih in razpotjih. Ob številnih idejah, kako bomo to postorili, kako bomo letos bolj molili in še mnogih drugih, jih žal le malo uresničimo. Zelo drugače je to pri animatorjih z Brda, kajti od takrat, ko ideja privre na dan, mine do realizacije zelo malo časa. Zaključek župnijske akcije ŽIVI ROŽNI VENEC so obeležili s postavitvijo rožnega venca na zvonik župnijske cerkve. Naj nas rožni venec združi v molitvi in v spominu na naše rajne tudi potem, ko bo mesec rožnega venca mimo, kakor je združil animatorje. Molitev namreč krepi duha, delo pa telo in združeni v delu in molitvi so ustvarili enkratni rožni venec kot dokaz, da v dolini Črnega grabna še živijo verni ljudje.

BESEDILO IN FOTO: DRAGO JUTERŠEK

Kako je jesenski kostanj prinesel sredstva za nakup decembrskih daril za otroke Mladinskega doma Malči Beličeve

Na sončno jesensko soboto, 16. oktobra, je ekipa Zavoda Vrba in sonce pri Gradiškem jezeru organizirala kostanjev piknik z dobrodelno noto. Ob peki kostanja in originalnih kmečkih igrah, od sankanja po slami, 'kopanja' v slamnatem bazenu, otroškem labirintu in ustvarjalnosti v mivki za najmlajše obiskovalce, so namreč skupno zbrali 741 evrov prispevkov, ki so jih v celoti namenili Mladinskemu domu Malči Beličeve za nakup decembrskih daril za njihove otroke.

Številni obiskovalci so vidno uživali tako v jesenskem soncu kot na krašni lokaciji ob Gradiškem jezeru, kjer bo takšnih dogodkov v prihodnje še več, obljublja organizatorji **Matija Mazi, Tomaž Klopčič in Sebastijan Kovačič**. Medtem ko so se otroci s svojimi sankami zapodili na slamo 'prevlečen' grič, pa tudi v labirint, ki so ga večinoma 'premagali' kot za stavo, se vrgli v slamnati bazen, malčki pa so zavzeto delali potičke v mivki, so odrasli posedali na slamnatih kockah in uživali v prijetnem druženju na soncu, ki ga je v zadnjem poldrugem letu še kako manjkalo.

Za med je šel tako domači kostanj kot palačinke, ki so jih pekli sosedi – ekipa **Lušt'n pod hrastom**. Tako ne čudi, da je zmanjkalo vseh dobrot, tudi tistih v tekočem stanju. Začetek dobrega sodelovanja sta ekipi podkrepili še z dogovorom, da bo Lušt'n pod hrastom k zbranim prostovoljnim prispevkom, ki so jih zbirali ob peki kostanja, prispeval 15 odstotkov prometa tistega dne. Tako so skupno zbrali 741 evrov, ki pa jih je ekipa Zavoda Vrba in sonce nakazala Mladinskemu domu Malči Beličeve.

Ob tem velja omeniti, da so na kostanjev piknik prišli tudi nekateri otroci iz doma, ki so na lastno pobudo pomagali pri pripravi kostanja za obiskovalce – seveda po skoku v slamnati bazen in po nekaj spustih po

slamnatem griču. Dogodka se je udeležila tudi županja **Olga Vrankar**, ki je med drugim dejala, da tovrstne aktivnosti iskreno podpira. Kot je povedala, jo veseli, da so se v naši občini zopet pričele dobrodelne prireditve. »Tako, ko človek vidi iskric v otroških očeh, ve, da je tovrstne dogodke vredno najmanj obiskati, po zmožnostih pa jih seveda tudi podpreti. Če lahko s tem polepšamo samo en trenutek v življenju manj privilegiranih skupin, je to že en korak, ki ga nesebično naredimo za drugega,« je povedala županja.

Trenutno je v strokovnem centru Mladinskemu domu Malči Beličeve nastanjenih 67 otrok, ravnatelj strokovnega centra **France Rogelj** pa pobyude, kot je bila nedavna Zavoda Vrba in sonce, pozdravlja z besedami: »Po zaslugi Zavoda Vrba in sonce, ki je organiziral kostanjev piknik z dobrodelno noto, bodo otroci, ki bivajo v Mladinskemu domu, deležni novoletnih daril in to še posebej pozdravljam. Še bolj pomembno je, da tudi pogosto prezrte otroke, ki jim življenje ne prizanaša, povabijo na takšne dobrodelne prireditve. Najmanj, kar naši otroci potrebujejo, je prijetna družba, osmišljen prosti čas in prijazna beseda, da spet zau-pajo nam, odraslim. Za povabilo se zahvaljujejo Gal, Asmir, Nik in Viktor in seveda vzgojitelj Jernej.«

BESEDILO: ALENKA LENA KLOPČIČ, FOTO: SEBASTIJAN KOVAČIČ

Našemu računovodskemu servisu zaupa že več kot 450 strank.

☎ 01 300 32 16
✉ racunovodstvo@proevent.si

**POŠLJITE
POVPRAŠEVANJE!**

racunovodski-servis.si

SPOT točka - Vse za ustanovitev podjetja

4M Group d.o.o., Medvedova ulica 11a, 1241 Kamnik

WWW.CENTER-BIOMASE.NET

☎ 040 123 711

nakup na obroke "Leanpay"

Nižje ne gre - novo!

peleti A1 Woodland od 4,05 €/vrečo

Pred oltar cerkve svetega Tomaža stopili zakonski jubilanti

Na pobudo Župnijskega pastoralnega sveta so se na misijonsko nedeljo, 24. oktobra, v Župniji Krašnja pri sveti maši v cerkvi svetega Tomaža zbrali zakonski jubilanti, ki so okroglo obletnico praznovali v preteklem letu. Številne aktivnosti so tako v cerkvi kakor v društvih v preteklem letu zamrle in mnogih ne bo možno ponoviti. Navedeno ne velja za praznovanje zakonskih jubilarov, saj so tokrat na vrsto prišli vsi, ki so jubilej poroke slavili v preteklem letu.

Slavnostni prihod v cerkev je predstavljal lep spomin na poročni dan, saj se je začel s poročno koračnico in nadaljeval z izrečenimi obljubami drug drugemu v domači cerkvi. V uvodu je župnik Anton Potokar zbranim jubilarom in ostalim prisotnim povedal, da se spominjajo tistega trenutka, ko so prejeli zakrament svetega zakona. Poudaril je, da so tudi zakonci misijonarji drug drugemu. Povezuje jih ljubezen, ki ni samo človeška, ampak tudi Božja. Na misijonsko nedeljo se mnogo bolj zavedamo širine poslanstva, ki ga imamo kot kristjani in kot zakonci. Prav je, da se spomnimo in podpremo delo misijonarjev, ki posredno nadaljujejo Jezusovo poslanstvo. V nagovoru med sveto mašo je še dejal, da leta hitro minevajo in tako je minilo že 5, 10, 15, 20, 25, 30, 40, 50 ali celo 60 let od sklenitve zakonske zveze. V teh letih je bilo veliko srečnih in veselih trenutkov, prišle so tudi preizkušnje, trpljenje, žalost. Oboje se hitro menjava, kot bi sedeli na vlaku, ki hiti mimo nas. Izrečenih poročnih zaobljub »obljubim, da ti bom ostal/-a zvest/-a v sreči in nesreči, v bolezni in zdravju, da te bom ljubil/-a in spoštoval/-a vse dni svojega življenja« ne uspe obdržati vsem. Zakonskim jubilarom je to uspelo in naj uspeva še naprej, saj je Bog tisti, ki jih blagoslavlja, daje zdravje in podarja življenje. Poudaril je pomembnost temeljnega veziva, ki zakon drži skupaj – ljubezen. Ljubezen nas nič ne stane, ne moremo je kupiti in ne da se je sposoditi, ampak jo moramo nositi v sebi, v svojih srcih in jo drug drugemu kazati na različne načine.

Apostol Pavel pravi: »*Ko bi govoril človeške in angelske jezike, ljubezni pa bi ne imel, sem postal brneč bron ali zveneče cimbele. In ko bi imel dar preročstva in ko bi poznal vse skrivnosti in imel vse spoznanje in ko bi imel vso vero, da bi gore prestavljal, ljubezni pa bi ne imel, nisem nič. In ko bi razdal vse svoje imetje, da bi nahranil lačne, in ko bi izročil svoje telo, da bi zgorel, ljubezni pa bi ne imel, mi nič ne koristi. Ljubezen je potrpežljiva, dobrotljiva je ljubezen, ni nevoščljiva, ljubezen se ne ponaša, se ne napihuje, ni brezobzirna, ne išče svojega, ne da se razdražiti, ne misli hudega. Ne veseli se*

krivice, veseli pa se resnice. Vse prenaša, vse veruje, vse upa, vse prestane. Ljubezen nikoli ne mine.« (1 Kor, 13)

Med drugim je še povedal, da je vsak, ki posluša in uresničuje zgornje besede, podoben preudarnemu možu, ki je zidal svojo hišo na skalo (Lk 6,47–49). Tako vsak modri zakonski par postavlja svoj zakon na temelje medsebojnega zaupanja in zaupanja v Boga. Ko se v zakonskem življenju pojavijo problemi, skrbi, strah, žalost, razočaranje, se lahko zakon sesuje. Če pa je zakon postavljen na trdnih temeljih medsebojne ljubezni in zaupanja, tudi v Boga, se to ne zgodi. Od poročnega dne dalje so jubilanti graditelji ne samo zakona in doma, ampak tudi odnosa do Boga. V vmesnem času je potreben tudi kakšen popravek, za kar je v veliko pomoč tudi Sveti Duh.

Po obnovitvi zakonskih obljub se je sveta maša nadaljevala z darovanjem. Slovesnost zakonskih jubilarov so tudi tokrat poleg članov ŽPS in ministrantov s svojim petjem polepšali pevci in pevke mešanega župnijskega pevskega zbora z organistom Lojzeto Pezdircem. V spomin na slovesnost so zakonski jubilanti prejeli knjigo »Zgodbe kažejo novo pot«, ki jo je napisal Božo Rustja.

BESEDILO IN FOTO: DRAGO JUTERŠEK

Predstavitve monografije Dominika Grmeka – Ni bilo zaman

Predstavitve knjige.

Ob 30. obletnici naše države je bila v Knjižnici Domžale predstavljena obsežna knjiga z naslovom *Ni bilo zaman*. Pogovor z avtorjem Dominikom Grmekom je vodil predsednik Zveze slovenskih častnikov dr. Alojz Steiner.

Predstavitve se je udeležil tudi načelnik RŠTO med slovensko osamosvojitveno vojno, general Janez Slapar, ki je poudaril, kako pomembna je zgodovina Teritorialne obrambe, iz katere je nastala Slovenska vojska. Omenjena monografija nas popelje v obdobje od leta 1968, ko je nastala TO tedanje Republike Slovenije, pa vse do nastanka Slovenske vojske. Podrobno je opisan projekt MSNZ (Manevrske strukture narodne zaščite), katere načelnik na našem področju je bil Dominik sam.

Obširno je opisano obdobje osamosvajanja naše države, ki se je dogajalo v letih 1990–1991. Knjiga je izjemno bogata s slikovnim gradivom, za kar se ima avtor zahvaliti predvsem svojemu vestnemu fotografskemu beleženju zgodovine usposabljanja pripadnikov TO Domžale. V publikaciji se nahaja veliko kopij uradnih dokumentov in spisov, ki jih je avtor zbiral skozi daljše obdobje svojega življenja. Zanimiv je tudi zapis o pogajanjih delegacije Republike Slovenije s predstavniki Zveznega izvršnega sveta SFRJ, katere član je bil avtor. Na koncu monografije Dominik piše o obdobju po letu 1991 do leta 2002, ko se je upokojil.

Nedvomno je monografija izjemen dokument, ki priča o obdobju nastajanja in samem rojstvu naše države Slovenije.

Hvala, Dominik, za knjigo, ki je poleg tebe v ponos še marsikomu drugemu in je dokument časa, ki bo v veliko pomoč tistim, predvsem mladim, ki jih zanima novejša zgodovina Slovencev.

BESEDILO IN FOTO: JANEZ GREGORIČ

Razstava likovnikov in rokodelcev v živo

Kljub epidemiji nam je ob upoštevanju PCT pogoja uspelo, da smo člani DU Lukovica lahko v živo pripravili razstavo naših slik in ročnih del, ki so nastala v zadnjem obdobju.

Likovniki smo predstavili tudi dela, ki so nastala na Ex tempore, ki je bil posvečen spominu na našega člana Draga Jermana, tukajšnjega domačega slikarja z velikim srcem, ki pa nas je žal prezgodaj zapustil. Kolonija je potekala pod pokroviteljstvom JSKD in Gostilne pri Bevcu. Sodelovali smo člani naše likovne sekcije in slikarji iz sosednjih društev. Nastalo je 14 zelo različnih in čudovitih likovnih del.

V dveh dvoranah Pungartnikove hiše smo likovniki na ogled postavili še izbrana dela, ki so nastala v obdobju enega leta. Obiskovalci so ob ogledu naših slik izrekli veliko pohval in so resnično uživali, še posebej, ker je bil ogled v živo povsem nekaj drugega kot ogled lanske razstave samo na spletni strani.

Ročna dela so bila na ogled v spodnjih prostorih in so obsegala ročne spretnosti vseh vrst, ki so jih ustvarile pridne roke naših rokodelk. Ne le ženski del, tudi moški obiskovalci so se čudili, kaj vse je možno ustvariti, če daš domišljiji prosto pot.

Počaščeni smo bili, da je razstavo odprla naša županja mag. Olga Vrankar, ki nam je namenila nekaj spodbudnih besed.

Otvoritev pa sta v kulturnem programu z lepima skladbama popestrili mladi violinistki Ajda Kokalj in Ema Juteršek. V svojih nagovorih so spodbudne besede in svoje misli izrazili še Stana Stopar – vodja rokodelk, Marjana Grošelj – predsednica DU Lukovica in mentor slikarske sekcije, akademski slikar Vinko Železnikar. Kot gost je bil prisoten tudi Matej Primožič iz JSKD OI Domžale. Program je povezoval in vodil Jože Anžič, vodja likovne sekcije.

Že na otvoritev je prišlo veliko število občanov, za katere smo pripravili tudi sladko pogostitev ter se ob pogovoru in v prijetni družbi družili še dolgo v večer.

Razstava je bila odprta od 15. do 17. oktobra in jo je obiskalo veliko število ljudi, kar nas seveda zelo veseli in nas spodbuja za naprej.

BESEDILO: MARCELA KOPITAR, FOTO: ANDRAŽ KOPITAR

Zahvalna nedelja 2021

Zahvalna nedelja je nedelja **hvaležnosti** za vse dobro, kar prejemo, in za vse, kar nam daje ljubi Bog. Če imamo življenje in smo zdravi, smo zelo bogati in tudi za to se je treba zahvaljevati, je pri sveti maši v cerkvi svetega Tomaža v Krašnji poudaril župnik Anton Potokar. Nato je prebral zahvalo nadškofa Stanislava Zoreta, ki pravi: »Zahvaljujte se Gospodu, ker je dober, ker na veke traja njegova dobrotta (1 Krn 16,34). Tako je David hvalil Gospoda in za zahvaljevanje navduševal tudi svoje ljudstvo, ko je razpel šotor in vanj postavil skrinjo Gospodove zaveze. Bil je mnogo bitk, vzdržal v preizkušnjah in spraševal Boga, kaj naj stori. Srčnost in zaupanje v Boga sta ga pripeljala v Jeruzalem, ki je postal »Davidovo mesto«. Zahvalna nedelja je tudi za vse nas priložnost, da se začnemo zahvaljevati. Papež Frančišek med tri pomembne besede kristjanovega življenja in življenja krščanske družine poleg besed **prosim** in **oprosti** uvršča tudi besedo **hvala**. Zakaj sta zahvala in hvaležnost tako pomembni v našem življenju? Kakšno razsežnost dajeta

našemu življenju in našim odnosom, da ne smemo pozabljati nanju? Iskrene in pristne zahvale nismo sposobni tako dolgo, dokler smo samozadostni, dokler smo zaprti sami vase. Takoj pa, ko začitimo hvaležnost in potrebo po zahvali, je to znamenje, da so v našem življenju stvari in ljudje, ki niso samo po sebi umevni. V hvaležnosti se nam začneta razodevati zastonjskost in obdarovanost našega življenja. Hvaležnost nas odpira za odnose z drugimi in z Bogom. V letu, ki se bliža svojemu koncu, smo doživljali stisko in trdoto epidemije. Ta nepovabljeni gost je že toliko časa med nami, da smo se ga naveličali in nam preseda. Zato se morda vprašujemo, komu in za kaj naj bi se zahvaljevali. Po eni strani je res, da smo doživljali svojo krhkost. Tudi krhkost ljudi ob sebi, svojih bližnjih. Morda si kdo še vedno briše solze zaradi smrti v družini ali pa še vedno čuti posledice, ki jih je v njegovem telesu pustila bolezen. Sam bi se rad zahvalil najprej vsem tistim, ki ste v tem času zoreli v dobrem. Niste se naveličali, ampak je vaše srce postajalo vedno bolj čuječe in čuteče do ljudi okoli vas. Po vsakem takšnem dejanju nas je obiskoval dobri Bog. Rad bi se zahvalil vsem tistim, ki ste bili v tem času poklicani pomagati drugim zaradi svoje službe, pa ste znali odložiti uradnost in ste ljudem v stiski pokazali pozoren pogled in spodbuden nasmeh, pomirjajočo besedo. Po vsakem takem dejanju nas je obiskoval dobri Bog. Rad bi se zahvalil očetom in mamam, ki ste bili v tem času dvojno ali celo trojno obremenjeni. Čeprav je bilo zahtevno, ste znali postajati vedno bolj očetje in mame in ste svojim otrokom pomagali skozi čas preizkušnje. V vaši skrbi nas je obiskoval dobri Bog. Rad bi se zahvalil tudi vam, dragi bratje duhovniki in redovniki, drage sestre redovnice, ki ste v tem času pomnožili molitve, podaljšali ure pred tabernakljem in po navdihovanju Svetega Duha najdevali vedno nove načine, kako prihajati k ljudem in kako jim ostajati blizu. V vaših molitvah in iznajdljivosti nas je obiskoval dobri Bog. Zato vas povabim, dragi bratje in sestre, da se mi pridružite in da se skupaj z Davidom tudi mi zahvalimo Gospodu, ker je dober, ker na veke traja njegova dobrotta.«

Če smo med nagovorom poslušali zahvalo nadškofa, smo na koncu svete maše slišali še zahvalo domačega župnika, ki je bila namenjena članicam in članom ŽPS, pevcem in pevкам, ministrantom, vsem, ki skrbijo za urejenost cerkve, bralcem Božje besede in vsem tistim, ki storijo kaj dobrega na tem ljubem svetu.

BESEDILO IN FOTO: DRAGO JUTERŠEK

V KS Trojane se je praznovalo visoke jubileje

Leopoldina Matjan.

Karolina Levec.

Jesen že barva krošnje dreves in veter pridno krade zlato obarvano listje.

Na prav takšen dan smo se skupaj z gospo županjo Olgo Vrankar in predsednikom KS Trojane Borutom Smerkoljem odpravili na obisk k devetdesetletnicama Leopoldini Matjan in Karolini Levec. Opazovali smo čudovito obarvane krošnje dreves, ki naznanjajo, da je tu jesen.

V prav takšno jesen sta se pred devetdesetimi leti rodili naši sokrajanki. Pa ju spoznajmo.

Leopoldina Matjan, ki jo kličejo Polda, živi na kmetiji na 640 metrih nadmorske višine. Ravne zemlje tam skoraj ne poznajo, kamor seže oko, vidiš breg.

Na vratih nas je s širokim nasmehom pričakala devetdesetletna Polda in se razveselila šopka, ki ji ga je podarila gospa županja. Prav tako je z veseljem sprejela pribojške, ki smo ji jih pripravili v krajevni skupnosti. Gospa Polda se je rodila 23. 10. 1931 v Jeronimu nad Vranskim, kjer je preživljala otroštvo z brati in sestrami ter delala na kmetiji. Izkusila je tudi drugo svetovno vojno, ki ji je onemogočila šolanje, tako da ji že v mladih letih ni bilo lahko.

Leta 1954 se je poročila z Viktorjem Matjanom in se preselila na njegovo kmetijo na Podmilj. Začelo se je novo življenje in skrb za družino ter delo na kmetiji.

V zakonu so se jima rodili trije sinovi, Pavle, Jože in Viktor. Z možem sta jih vzgojila v pridne, delovne in poštene fante.

Pavle in Jože sta si ustvarila družini in odšla, najmlajši sin Viktor pa je ostal doma in z mamo po smrti moža in očeta pred dvajsetimi leti skrbi za Matjanovo domačijo. Ni ji bilo lahko, saj je vedno ogromno dela na polju in v hlevu. Po gradnji nove hiše je skrbela za moževi sestri, ki sta bili zelo slabovidni. Očitno jo je to delo okrepilo, saj je še vedno čila in skrbi za celotno gospodinjstvo. Včasih še vedno prime za grablje in si oprta koš ter pomaga sinu v hlevu in na travniku.

Ob okroglem jubileju so ji pripravili veliko slavje. Obiskali so jo vsi sorodniki, tudi njena sestra, najbolj vesela pa je bila obiska petih vnukov in šestih pravnukov, ki jo vedno poživijo. Ko smo jo vprašali, kakšen je njen recept, da je v teh letih še tako čila in zdrava, je dejala: »Grablje v roke in koš na ramo, pa gremo naprej!«

Naj bo še dolgo tako, gospa Polda, ostanite zdravi in čili v krogu svojih najdražjih.

Po gozdni poti smo se odpravili naprej v Log k Levčevim. Ob prihodu

smo zagledali veliko rožo z napisom 90, ki so jo zanjo postavili sosede. Tukaj je svoj rojstni dan praznovala gospa Karolina Levec, ki se je rodila 25. 10. 1931 pri Tomovih na Učaku pri Trojanah. Otroška leta je preživljala z bratoma in sestro. Delo jim ni bilo tuje, saj so imeli veliko kmetijo. Vojna ji je preprečila, da bi hodila v šolo. Naredila je samo dva razreda, zato jih je doma veliko naučil kar oče. Ker ji je šla matematika dobro od rok, so starši po vojni želeli, da bi postala učiteljica, vendar ni imela dovolj korajže, poleg tega pa je bila preveč navezana na dom in domače.

Vključila se je v dramsko skupino in cerkveni pevski zbor. Naučili so se več iger (Gosposka kmetija, Rokovnjači ...), ki so jih najprej igrali v Šentožboltu pod Reberškovim kozolcem, nastopali pa so tudi v okoliških krajih. Zelo radi so tudi zaplesali, največkrat po pevskih vajah, ko je organist raztegnil harmoniko.

Leta 1954 se je poročila z Levčevim Ernestom in odšla v Log k Hostnikovim, kakor se tam reče po domače.

Začelo se je novo življenje, trdo delo na kmetiji in v hiši. Z možem sta zgradila nov hlev, saj je stari grozil, da se bo porušil. Povsod je bila v pomoč možu, ki je žal hudo zbolel in leta 2002 umrl.

V zakonu sta se jima rodili hčerki Lojzka in Erna. Ima tudi pet vnukov in sedem pravnukov, ki jo radi razveselijo z obiskom.

Pri Hostnikovih je doma ostala hčerka Erna z družino, ki sedaj skrbi zanjo, za kar ji je zelo hvaležna.

Zaradi padca in poškodbe kolka težje hodi, vendar je to ne ovira, da ne bi šla s pomočjo bergle vsak dan na sprehod po vaški poti in poklepeta-la s sosedi, največkrat s sosedo Vido, ki ji pogosto vrne obisk.

Rada bere, gleda televizijo in še kaj postori po hiši. S pravnukinjo Klaro odigra kakšen Človek ne jezi se, s sestro Rozalko pa se vsak teden slišita po telefonu.

Pripravili so ji lepo praznovanje, zelo je bila vesela svojih sorodnikov, še posebej brata in sestre.

Tudi gospe Karlinci je županja Olga Vrankar podarila šopek in pokramljala o njenem življenju, da je čas kar prehitro minil. Krajevna skupnost je tudi njo presenetila s pribojški.

Draga gospa Karlince, želimo vam veliko lepih trenutkov med vašimi domačimi ter seveda zdravja in trdne volje.

Delavnica peke kruha in miklavževega peciva članic DPŽ Lukovica

Članice DPŽ Lukovica smo imele 25. oktobra delavnico peke kruha in miklavževega peciva pri Mariji in Darku Gales, pri Matožetovih v Krašnji. Zbralo se nas je 9 članic, pripravljene na pridobivanje novih znanj o peki kruha in peciva. Upoštevale smo vse ukrepe NIJZ in odšle na delo. Čakale so nas že skleda z moko, dodale smo ostale sestavine in zamesile kruh po navodilih obeh gostiteljev, nato pa smo pustile testo vzhajati. Izdelovale smo še miklavže, piške, bombetke, žemlje in slanike. Vse to smo delale po Darkovih navodilih. Med delom je bilo veliko veselja in smeha, saj je izpod naših rok prišlo ven marsikaj, kar ni bilo ravno podobno pecivu.

Med odmorom pa nas je počastila članica Ivanka, ki je imela okrogli jubilej.

Krušna peč je bila že zakurjena in je čakala naše hlebčke, ki so dobro vzhajali. Tudi ostalo pecivo se je peklo in po delavnici je lepo dišalo.

Ob koncu, ko sta bila kruh in pecivo pečena, ju je gospa Marija razdelila v vrečke, ki smo jih odnesle domov.

Čprav smo v večini doma že spekle veliko kruha in peciva, smo ugotovile, da smo se veliko naučile in bile z delavnico zadovoljne. Obema se najlepše zahvaljujemo za pridobljeno znanje in prijetne urice.

BESEDILO: SONJA JARC, FOTO: MARIJA PAVLIČ

Jesenski vetrovni pohod na Planino nad Vrhniko

Na sončno in vetrovno oktobrsko soboto smo se člani Športnega društva Lukovica odpravili na letošnji drugi družinski pohod. Tokrat smo uresničili junijske načrte, ki smo jih spremenili zaradi visokih temperatur, in se odpravili na Planino nad Vrhniko. Ker so bili z nami tudi najmlajši, smo se odločili za kratko in položno pot iz Zaplane. Parkirali smo pri cerkvi in se odpravili po hriščku navzgor, potem pa po lepi makadamski cesti skozi gozd do našega cilja. Otroci so na poti raziskovali okoliške gozdove, tako da jih kljub močnemu vetru ni zeblo. Po dobrih 45 minutah hoje smo prispeli do kočice, poleg katere stoji dobrih 23 metrov visok razgledni stolp. Z vrha stolpa smo občudovali čudovit razgled na Ljubljansko kotlino in okoliške hribe. Pred odhodom na izhodišče smo se v koči pogreli s toplim čajem in kosilom. Pot nazaj je minila še nekoliko hitreje in prijetno utrujeni smo se odpravili v zavetje domov.

BESEDILO IN FOTO: KLAVDIJA TRČEK

Jubilejni 30. pohod po poteh vojne za Slovenijo

Počitek pri gradu Jablje.

Letos ob 30. obletnici rojstva naše države Slovenije smo veterani OZVVS Domžale organizirali 30. jubilejni pohod po poteh vojne za Slovenijo.

Pred našim osrednjim pomnikom braniteljev samostojnosti v Domžalah se nas je zbralo lepo število pohodnikov iz Litije, Vrhnike, Grosuplje, Ribnice, Kočevja, Logatca, Ljubljane, Moravč in seveda iz Domžal in okolice.

Obiskali smo Oddajni center Domžale, kjer so nam posamezniki, ki so bili udeleženci dogodkov izpred treh desetletij, zaupali svoje spomine na to viharno obdobje.

Pot smo nadaljevali proti Trzinu, kje smo že med potjo obudili spomine na trzinsko bitko, ki je bila v tistem času izjemno pomemben dogodek, saj smo celotnemu prebivalstvu komaj rojene države pokazali, da smo sposobni premagati veliko močnejšo in bolj oboroženo vojsko JA. Sama bitka je dokaz, kako enotno smo delovali teritorialna obramba in takratna

milica. Na žalost ta bitka ni bila brez človeških žrtev, saj je padlo pet pripadnikov JA in en pripadnik TO.

Teritorialcu iz Kamnika, Edvardu Peperku, ki je padel pod streli agresorskih sil, je bil v letošnjem letu na kraju ob potoku Pšata, kjer je potekal spopad, postavljen spomenik, ki ga je ob dnevu državnosti odkril predsednik države Slovenije Borut Pahor.

Po odhodu iz Trzina smo se ustavili še ob gradu Jablje, ki je prenovljen in v njem deluje oddelek Ministrstva za zunanje zadeve.

Pohod se je, kot že mnogokrat pred tem, končal pri gasilskem domu v Stobu, kjer so nam naši prijatelji gasilci gostoljubno odstopili prostor na vrtu, kjer smo se okrepčali in strnili prijetne spomine na lepo preživet dan.

BESEDILO IN FOTO: JANEZ GREGORIČ

Delovni oktober v Društvu upokoencev Lukovica

Oktober je bil v našem društvu precej živahen. V začetku meseca smo se pohodniki odpravili na Murovico in Cicelj. Lahka pot od Trojice do Murovice in naprej do Ciclja je potekala v glavnem po gozdu, ki se je že jesensko obarval. Bili smo si enotni, da je tudi naša okolica lepa in jo moramo večkrat vključiti v naš program.

V tem mesecu smo rokodelci skupaj z likovniki pripravili razstavo naših del, ki smo jih izdelovali na naših delavnicah. Razstava je uspela, kar so nam potrdili obiskovalci s svojimi zapisi v knjigo vtisov. Več o razstavi pa si lahko preberete v prispevku likovne sekcije Razstava likovnikov in rokodelcev v živo na strani 14. Med raznovrstnimi izdelki so bile naše voščilnice prepoznane kot lepe, saj smo prejeli naročilo za izdelavo dvesto voščilnic, ki jih že z veseljem izdelujemo.

Imeli smo tudi zaključek kolesarske sezone. Bil je hladen in meglen dan. Najbolj pogumni so se odpravili na zadnjo letošnjo društveno kolesarsko turo, drugi pa smo počakali pri Bevcu, kamor smo na kosilo povabili vse upokoence, ki so kakor koli prispevali k uspešno izvedenemu septembrskemu kolesarskemu dogodku E-nostavno na kolo. Vabilu se je odzvala tudi gospa županja. Bil je lep zaključek kolesarjenja, zato se že sedaj veselimo teh aktivnosti naslednje leto.

Baliranje pri Bevcu je postalo naša stalnica. Srečujemo se vsak četrtek. Ker pa prihaja hladno vreme, smo se odločili za prstomet ali balinčkanje z gumijastimi obročki v Pungartnikovi hiši. Občina nam je dovolila uporabljati ta prostor in že pri prvem srečanju smo ugotovili, da je dovolj prostora za to dejavnost. Če bodo pogoji dopuščali, se bomo lahko srečevali vsak četrtek ob deveti uri.

Za november je tudi nekaj načrtov. Zaradi vse slabše situacije v zvezi s covidom-19 upamo, da bomo vsak nekaj planiranega uresničili.

BESEDILO: DANICA OSOLNIK, FOTO: SILVO MASELJ

RENAULT
Passion for life

Novi Renault servis Kruc v Moravčah

RENAULT STORITEV. Vozite dalje. Uživatej dalje.

Renault priporoča

KRULC d.o.o.
Cesta heroja Vasje 8
1251 Moravče

NUDIMO VAM:
servisiranje vozil, mehanična popravila,
garancijska popravila, karoserijska in ličarska popravila,
cenitve škod, sklepanje zavarovanj ...

☎ 01-7231-200
🌐 www.renault.avtohisna-krulc.si
✉ servis@avtohisna-krulc.si

Člani HK Prevoje odlično začeli sezono 2021/2022!

Nova sezona se je po dobrem mesecu poletnega premora uradno začela že konec avgusta z aktivnimi pripravami na tekmovalni del. Naši prvotigaši, ki so junija državno prvenstvo 2020/2021 končali na odličnem 3. mestu, so tudi tokrat odločni, da sezono končajo med top 3 v državi. Pripravljalni program so septembra nadgradili z udeležbo na turnirju HorjulCup, vendar v okrnjeni zasedbi dosegli le 5. mesto. Novo tekmovalno sezono DP 2021/2022 pa so prvi novembrski petek začeli odlično in z visoko zmago z 8:1 proti Tolmincem pokazali svoje znanje in moč na domačem terenu, v dvorani RCU Lukovica. Čestitke fantom! Sezona bo dolga in zanimiva, zato vsi lepo vabljeni v petkih zvečer na ogled tekem naših članov; aktualni raspored tekem in rezultatov najdete tudi na inline.si.

Mlajše selekcije so, tako kot člani, sezono začele avgusta, prvi vikend septembra pa so le dočakale hokejski kampa. Tokrat so bili nastanjeni v domu »mežnarjari« na Svetem Mohorju. Peš z vso prtljago smo se odpravili z Gradiškega jezera in se tja ob koncu kampa tudi vrnili, tam pa so nas pričakali starši. Namen kampa ni bil le trening, ampak tudi druženje ob različnih igrah, preživetje časa v naravi in spoznavanje soigralcev tudi izven hokejskih igrišč. Zahvala za super izpeljan vikend kampa gre moravškemu župniku gospodu Kancijanju, Zajc Verici in Zajchek woods, ekipi Lušt'n pod hrastom ter Mariji in Matiju Gale za kvaliteten program kampa. Tekmovalno sezono so v sredini septembra začeli s turnirjem mlajših selekcij U7, U9 in U13 v Horjulu. Prvo novembrsko nedeljo pa so odšli čez mejo, v Karlovac, na prvi mednarodni turnir v novi sezoni in odlično zastopali prevojske barve. Selekcija U9 je dosegla 2. mesto, selekcija U11 je brez poraza prišla na 1. mesto in selekcija U15 na 3. mesto. Vse to je dokaz odnosa na treningih, dobrega dela trenerjev, odličnih pogojev v RCU Lukovica in pomoči Občine Lukovica ter drugih donatorjev. Ob normalnih pogojih zaradi zaježitve virusa se bo naslednji mednarodni turnir odvijal na domačih tleh v RCU, lepo vabljeni na ogled nastopov naših mlajših selekcij. Spremljajte nas na FB strani: Hokejski klub Prevoje.

Tudi naši veterani že nestrpnost čakajo novo sezono, v upanju, da bodo temperature kmalu padle in bodo ledene ploskve zamrzile. Na umeznem drsališču v Domžalah naj bi se to zgodilo že v začetku decembra. Držimo pesti!

Kljub težkim časom smo uspeli ostati skupaj in z optimizmom gledamo naprej. Še naprej pa v svoje vrste vabimo nove mlade člane, da se nam pridružijo na treningih in okusijo strast najhitrejšega ekipnega športa.

Vpis je vsako sredo ali petek med 17.–18.30 v dvorani RCU ali po telefonu 041 929 307.

Ostanimo strpni, optimistični in v dobrem duhu pričakajmo decembrske praznike!

BESEDILO: UPRAVNI ODBOR HK PREVOJE, FOTO: ARHIV HK PREVOJE

Razstava v Knjižnici Domžale

V Knjižnici Domžale smo v mesecu oktobru pripravili bogato razstavo likovnih izdelkov, ki so jih izdelali učenci 2. d PŠ Blagovica in 3. b z matične šole.

Pri pouku likovne umetnosti smo z učenci ustvarjali z različnimi likovnimi tehnikami in nastale so čudovite upodobitve jesenskih motivov. Učenci so z veseljem pripovedovali o obisku razstave skupaj z družino. Hvala vsem, ki ste si razstavo ogledali, nas pohvalili in s tem našim učencem in svojim otrokom izkazali veliko priznanje. Nekateri so o tem zapisali tudi svoje utrinke.

BESEDILO: TINA PERGAR IN NINA GALE (MENTORICI)

Razstava mi je bila všeč. Bili so lepi barvni izdelki. Zelo so lepo postavljeni. Pridite si pogledat v Knjižnico Domžale!
Maša Tekavc in Larisa Potočnik, 3. b

Veseli smo, da je naša učiteljica naredila razstavo v Knjižnici Domžale. Razstava je bila odlična, vsi likovni izdelki so bili krasni. Upamo, da naše likovne izdelke gledajo tudi drugi obiskovalci Knjižnice Domžale.
Žiga Šimenc, Katrin Korošec in Metka Sotlar, 3. b

V Knjižnici Domžale je razstava likovnih izdelkov. Meni je razstava zelo všeč. Delali smo različne umetnosti in ustvarjali različne izdelke. Razstava je zelo lepa in posebna. Zahvaljujemo se naši učiteljici za tako lepo razstavo.
Ana Čolić, 3. b

V knjižnici je bilo zelo dobro, mami in oči sta me pohvalila za moje izdelke in razstava mi je bila zelo všeč. Tam je bilo zelo dobro. Bilo je veliko slik in tja sem šla z očijem, kjer so bili obešeni izdelki: sončnica, grozdje in jesenska risbica.
Sara Kokalj, 3. b

Šla sem v Knjižnico Domžale. Šla sem z mami. Imela sem se lepo. Videla sem veliko risb. Najbolj všeč mi je bila risba, ki smo jo delali v paru.
Laura Berk, 3. b

Mesec požarne varnosti v PGD Blagovica

Gasilci in gasilke PGD Blagovica smo si v letošnjem oktobru – mesecu požarne varnosti zadali kar nekaj aktivnosti, ki smo jih uspešno izpeljali. 13. 10. 2021 smo v Podružnični šoli Blagovica izvedli evakuacijsko vajo. Žal nam splet okoliščin glede svetovnih razmer v lanskem oktobru tega ni dovoljeval, zato pa smo se letos spet z veseljem dogovorili za izpeljavo dneva požarne varnosti. Za vse skupaj je bilo letos še toliko bolj posebno, ker smo blagoviški gasilci lahko otroke in učiteljice prvič povabili v nov gasilski center, trojanski gasilci pa so jim lahko prvič pokazali nov tovornjak, ki so ga pridobili pred kratkim.

Tako je ob 9.10 stekla evakuacija šole. Na kraj sta prihiteli enoti PGD Blagovica in Trojane, ki sta začeli z gašenjem strehe objekta. Vodja šole je ugotovila, da je bila evakuacija uspešna, tako da je bilo ob prihodu gasilcev zunaj že vse osebe in vsi šolarji.

Po uspešno izvedeni evakuaciji smo gasilci otroke povabili na drugo stran ceste pred gasilski center Blagovica. Otroci so se na 4 različnih točkah spoznali z delom gasilcev, od blizu pogledali opremo in se seveda tudi peljali z gasilskim tovornjakom.

Veseli nas, da lahko tako vsako leto otrokom približamo delo gasilcev in s tem privabimo čim več otrok v naše vrste. Veseli pa smo tudi tega, da je šola v Blagovici vedno bolj polna, saj letos šolo obiskuje preko 90 otrok! Upamo, da se naslednje leto ob isti priložnosti spet vidimo! V nedeljo, 17. 10. 2021, je v Prostovoljnem gasilskem društvu Blagovica potekal dan odprtih vrat 2021. Gasilci in gasilke smo hoteli našim krajanom kar se da od blizu prikazati naše delo, hkrati pa jih povabiti v naš gasilski center, da si vse lahko ogledajo od blizu. Dan je bil za nas še toliko bolj poseben, ker smo prvič pokazali podvozje za naše novo vozilo GVM-1.

Seveda nismo pozabili na otroke, katerim smo posebej pripravili 4-točkovni poligon, na katerem so se preizkusili v gasilsko-športnih igrah. Vsak sodelujoči je na koncu prejel tudi diplomo in nagrado. Tako sta vonj po sveže pečenem kostanju in palačinkah izpod rok Dru-

štva podeželskih žena Blagovica - Trojane ter lep sončen dan v Blagovico privabila kar veliko število obiskovalcev. Vsak si je lahko dodobra ogledal gasilski center, vozila in opremo ter tudi vozilo in delo nujne medicinske pomoči Domžale. Reševalca sta tudi predstavila osnove uporabe AED in pa oživljanja na prikazni lutki.

Ob vseh dogodkih za odrasle pa je vseskozi potekal poligon za otroke, na katerem je sodelovalo preko 40 otrok. Zelo nas veseli, da je kljub vsem obveznostim, ki dandanes narekuje življenje, v Blagovici še vedno veliko zanimanja za gasilce in se tako za podmladek ne bojimo. Na koncu uradnega dela smo izvedli še prikazno vajo, kjer smo simulirali prometno nesrečo vozila, ki se je prevrnilo na bok. Na kraj je prihitela najprej enota PGD Blagovica, ki se je ugotovila, da je v vozilu ena ponesrečena oseba in takoj začela s tehničnim posegom. Kmalu zatem je na kraj prihitela še enota NMP Domžale, ki je poskrbela za ponesrečeno osebo in jo odpeljala v nadaljno obravnavo.

Ob koncu bi se gasilci in gasilki PGD Blagovica zahvalili vsem, ki so kakor koli pripomogli, da je dan požarne varnosti uspel. Upamo, da se vidimo tudi na prihodnjih naših dogodkih.

BESEDILO: ANDRAŽ ŠTRUKELJ, FOTO: ARHIV PGD BLAGOVICA

Oktober – mesec požarne varnosti

Za nami sta mesec oktober – mesec požarne varnosti – in zahvalna nedelja. Letošnje leto je tako kot preteklo zelo zaznamovala epidemija in nič ne kaže, da bo kaj bolje, zato je prav, da namenimo zahvalo tudi gasilcem in gasilkam. Ob tem, ko poznamo delo gasilk in gasilcev vsaj takrat, ko nam priskočijo na pomoč, je vprašanje, kako jim njihovo pomoč vračamo. Medtem ko mi prejemo dohodke (plača, pokojnina ali le socialna podpora) je v gasilskih društvih precej drugače. Del sredstev prejmejo iz proračuna občine, v kateri delujejo, nekaj od gasilske zveze. To pa še zdaleč ni dovolj za nemoteno delovanje, posodabljanje opreme in izobraževanje. Zato je toliko bolj pomembno, da se odzovemo na njihove akcije, ki jih pripravljajo z namenom dobiti kakšen evro več v blagajno. Zahvaljujoč se njihovi domiselnosti in iznajdljivosti se v gasilskih društvih kar nekaj denarja zbere z akcijami, ki jih pripravljajo (zbiranje papirja, železa in podobno). Odzovite se njihovim akcijam, ob tem pa ne pozabimo reči tudi hvala, za naprej in za nazaj.

BESEDILO IN FOTO: DRAGO JUTERŠEK

Delovno poletje obrodilo sadove s kar petimi novimi evropskimi projekti v Srcu Slovenije

Ekipa Razvojnega centra Srca Slovenije.

Na Razvojnem centru Srca Slovenije smo bili uspešni pri prijavi kar petih mednarodnih projektov na dveh programih, Erasmus+ in Interreg Europe. Kot izkušen in zanesljiv partner tako nadaljujemo svoje delo v smeri razvoja podjetništva, turizma in izboljšanja pogojev za življenje starejših v lokalnem okolju šestih partnerskih občin ter širše na nacionalni ravni.

Na programu Interreg Europe smo uspešno prijaviли nadaljevanje izvajanja treh projektov, ki smo jih na območju Srca Slovenije izvajali že od leta 2016. Namen nadaljnjih vsebin je predvsem soočanje s posledicami pandemije covid-19 na področju podjetništva. Tako bomo s projektom **TRINNO**, ki spodbuja podpirne ekosisteme za podjetništvo za tradicije in inovacije, v naslednjih 12 mesecih aktivno **spodbujali izboljšanje digitalizacije in inovativnosti rokodelcev**. V okviru projektnih aktivnosti pa bomo mednarodnim partnerjem tudi podrobneje predstavili slovensko vavčersko shemo, ki je sedaj prepoznana kot dobra praksa projekta, iz katere se lahko učijo drugi. Zaradi odličnih rezultatov smo svoje izkušnje, uspešen prenos dobre prakse iz Irske v Slovenijo in rezultate predstavili tudi na **"Evropskem tednu regij in mest 2021"**.

S projektom **P-IRIS** bomo nadaljevali **spodbujanje mreženja med podjetniki za dvig inovativnosti in snovanje novih podjetniških idej** ter projektov na podeželju Srca Slovenije. Nudili bomo konkretno svetovalno podporo podjetnikom za pripravo in prijavo projektov na razpise za potencialne nove storitve na območju občin.

Z že omenjenimi projektnimi aktivnostmi pa se bo dopolnjeval tudi Era-

smus+ projekt **Young GREENtrepreneurs**. Cilj projekta je mlade opolnomočiti z inovativnimi **digitalnimi orodji za razvoj novih veščin, kompetenc in praktičnega znanja s področja zelenega podjetništva**. Razvit bo program usposabljanja in meril za razvoj »zelenih produktov« ter program usposabljanja za razvoj »zelenega podjetništva«. Mladim podjetnikom bo na voljo spletna platforma z vsemi aktualnimi vsebinami. Drugi novi Erasmus+ projekt **RE-CONNECT** pa naslavlja sodobne pristope k **razvoju konkurenčnega turizma s povečanjem digitalnih in trajnostnih kompetenc turističnega kadra** v odmaknjenih turističnih destinacijah.

Tretji projekt na programu Interreg Europe, ki je bil uspešno podaljšan, je **HoCare** za inovativne rešitve za oskrbo na domu. Cilj je **izboljšanje strukture upravljanja politik na področju oskrbe na domu** preko prenosa dobrih (IKT) praks iz tujine v Slovenijo. Zavzemali se bomo tudi za **prijavo novih projektov s področja oskrbe na domu** na prihodnji razpis LAS.

Z izvajanjem projektnih in rednih aktivnosti na Razvojnem centru Srca Slovenije sledimo smernicam razvoja gospodarstva in turizma v Sloveniji. Za okrevanje po epidemiji covid-19 so jasno postavljene smernice za digitalno in zeleno transformacijo Slovenije ter za odločno soočanje z demografskimi in podnebnimi spremembami. Te cilje bomo s sodelovanjem vseh deležnikov lokalnega okolja zagotovo učinkovito naslavliali, rezultati dela pa se bodo odražali tudi na terenu.

BESEDILO: ANAMARIJA FORTUNA, FOTO: ARHIV RAZVOJNEGA CENTRA SRCA SLOVENIJE

Življenje pod lastno streho

Med pomembne vrednote Slovencev, za katere si prizadevamo in se na njihov račun marsičemu odrekamo, zagotovo sodi življenje pod lastno streho, velikokrat v povezavi z urejenim vrtom in dvoriščem. Odločitev za odhod na svoje je običajno življenjska prelomnica, ki pomeni prehod iz mladosti v odraslost, željo po zasebnosti in neodvisnosti od staršev, ustalitev s partnerjem in novo družino.

Nakup ali gradnja lastnega doma je življenjski korak, ki potrebuje tehen premislek. Pogosto se pri tem postavi vprašanje, ali je nepremičnino bolje kupiti ali najeti. Nekako smo Slovenci bolj naklonjeni lastništvu, kar potrjuje podatek, da v lastniških nepremičninah pri nas živi več kot 90 odstotkov ljudi. K takemu razmerju seveda pripomorejo visoke najemnine in sorazmerno ugodno dostopno dolgoročno financiranje oz. trenutno ugodne obrestne mere za dolgoročne stanovanjske kredite. Povpraševanje po stanovanjih, hišah in predvsem zemljiščih je trenutno večje kot ponudba. Še posebej je zanimanje veliko v občinah, med kakršne sodi Lukovica. Sorazmerno blizu večjih mestnih središč, z odličnimi prometnimi povezavami in drugo infrastrukturo, hkrati pa sredi neokrnjene narave, v čistem in zdravem okolju, ki nudi visoko kakovost bivanja in kjer se sosedje poznajo, družijo in si pomagajo, kjer so odnosi še vedno pristni in prijateljski. Dodatna prednost je tudi, da so nepremičnine v naši občini, ki je praktično »streljaj od prestolnice«, tudi za tretjino do polovico cenejše kot npr. v Ljubljani ali slovenskih turističnih središčih, kjer cene že presegajo 5.000 EUR za m², kar pri življenjski investiciji nikakor ni zanemarljivo.

Glede na to, da je stanovanjskih enot v Občini Lukovica bistveno manj kot potreb po njih, marsikomu predstavlja odločitev za gradnjo lastnega doma najboljšo rešitev. Prednost nakupa stavbnega zemljišča je zagotovo v tem, da omogoča gradnjo hiše po meri investitorja in da bo prostorska ureditev usklajena z željami in potrebami lastnika. Le še nekaj parcel, ki so par minut vožnje oddaljene od avtocestnega priključka Lukovica, je trenutno na prodaj. Vse bolj opazen je namreč trend zavedanja o že omenjenih prednostih takih lokacij, pa tudi o trajnostnem načinu bivanja in povezanosti z naravo, vse bolj priljubljena pa postaja tudi ideja o možnosti samooskrbe iz domačega vrta.

Zazidljive parcele, ki so naprodaj v naših krajih, sodijo med bolj zaželeno, saj nudijo visoko kakovost bivanja, ki jo pomenijo na eni strani bližina prometne infrastrukture, izobraževalnih ustanov, oskrbovalnih centrov, na drugi pa zasebnost in intimnost, lahka dostopnost, široki razgledi, možnost sprehodov in rekreacije v naravi. To potrjuje tudi dejstvo, da število občanov raste, tudi na račun tistih, ki se odločijo za preselitev od drugje. Odločitev je torej na vaši strani!

BESEDILO IN FOTO: BOGDAN CAPUDER, NEPREMIČNINSKA AGENCIJA BCAKTIV D.O.O.

Končal se je PINKtober in pričel M0vember

Končal se je svetovni mesec boja proti raku na dojkah (PINKtober), nadaljuje pa se november (M0vember), mesec boja proti raku na prostati.

V registru raka Slovenije je za leto 2018 navedenih 1526 novih primerov raka na dojkah. Rak dojk je najpogostejša oblika raka pri ženskah, ni pa nujno, da moških ne more prizadeti. Pojavnost raka dojk se tudi pri moških namreč povečuje, in sicer obsega 2 % vseh odkritih rakov dojk. Odstotek oseb, ki preživijo raka dojk, se povečuje, in sicer na račun zgodnjega odkrivanja, sodobne tehnologije in presejalnega programa DORA, v katerega so vključene vse ženske med 50 in 69 letom starosti. Povabilo na presejanje torej dobijo vse ženske v tem starostnem obdobju. Rak dojk je v 5–10 % dedno pogojen – če je imela mati, sestra, hčerka, teta ali babica raka dojk, imamo tudi me do deset odstotkov večjo možnost za nastanek omenjenega raka.

Kaj pa lahko naredimo same?

- Posebnost pri raku dojk je samopregledovanje dojk. Samopregledovanje dojk se svetuje po dopolnjenem 20 letu starosti in ga je najbolje opraviti prvi dan po končani menstruaciji (torej enkrat mesečno), ženske v menopavzi pa pregled opravijo na isti dan, kot so ga opravljale prej, ali pa določijo dan v mesecu, ko si bodo vzele čas za to pomembno nalogo. Pomembno je tipanje in zunanji izgled dojk in bradavic, v kolikor opazimo kakšno spremembo, pa se obrnemo na osebnega izbranega zdravnika ali ginekologa.
- Odzivimo se na povabilo na mamografijo, ki bo prišlo s strani preventivnega programa DORA.
- Pazimo na življenjski slog. Posebej pomembno je ohranjanje normalnega indeksa telesne mase, saj je povečana telesna teža po nekaterih raziskavah povezana z višjim tveganjem za razvoj raka dojk, prav tako uživanje alkoholnih pijač. Zraven sodijo vsa načela zdravega življenjskega sloga (ustrezna prehrana z veliko vlakninami, telesna aktivnost 30 minut 5x na teden, prenehanje kajenja in sedeč način življenja).

Medtem ko je gibanje proti raku na dojkah v svetu uveljavljeno že zelo dolgo časa, pa se je mednarodno gibanje za osveščanje o raku prostate in mod pričelo leta 2003. Pričelo se je v Avstraliji in preraslo v globalno gibanje. Člani podporo gibanju izražajo z nošenjem brk v mesecu novembru in s tem opozarjajo na naraščajoče število bolnikov z rakom prostate. Rak prostate je drugi najpogostejši rak pri moških (najpogostejši je rak kože melanom). Pojavi se v 20 %, kar v številki za leto 2018 pomeni 1680 novih primerov. Naraščajoča številka pa ne pomeni, da je raka več, kot ga je bilo včasih. Pomeni to, da imamo boljše in naprednejše tehnike odkrivanja tega raka in tudi to, da moški prej prepoznajo znake in se prej odpravijo do zdravnika. Zgodnje odkrivanje je tako kot pri drugih boleznih povezano z ugodnejšim razpletom.

Kdo je bolj ranljiv za razvoj raka prostate?

- Starejši moški (rak prostate s starostjo narašča, ni pa nujno, da mlajši moški te oblike raka nimajo),
- družinsko obremenjeni (v kolikor sta za rakom prostate že zbolela oče ali brat, ima moški večjo verjetnost za to obliko raka in mora biti

- pozoren na opozorilne znake),
- moški z nezdravim načinom življenja.

Za orientacijo lahko izpolnete standardiziran vprašalnik, ki je bil prenešen s strani društva uroloških bolnikov. Bodite pozorni na omenjene spremembe in v kolikor se le-te pojavijo, se obrnite na osebnega izbranega zdravnika. Vprašalnik lahko prinesete kar s seboj.

Zakaj uporabljati vprašalnik IPSS, kaj nam povedo rezultati in kakšen pomen ima za spremljanje bolnikov s simptomi spodnjih sečil?

5 pomembnih vprašalnikov – veljavna in potrjena sredstva – so nam nudila za temeljito in sprejemljivo spremljanje simptomov. Trenutno najboljše vprašalnik je IPSS (International Prostate Symptom Score – mednarodna lestvica simptomov, ki jih povzročajo povečana prostata).

Oredila ga je ameriška urološka zveza (American Urological Association – AUA) leta 1996, vsebuje 7 vprašanj (z ocenami od 0-5). Vprašanja 1, 3, 5 in 6 se nanašajo na simptome povečane prostate (medurino, medtem ko 2, 4 in 7 ocenjujejo otekanje in urinske težave).

Z uporabo vprašalnika IPSS lahko na osnovi uravnoteženih simptomov spodbijamo večje, manjše ali celo 0-1, zmanjša se 0-20 letov, večje 20-35. Veliko aktivno priporočila, da bolniki s manjšimi težavami (1-3 točkami), se izogibajo zdravil in z zdravili in z zmanjšanimi z zdravili ali operativno. Priporočila 6-7 točk – operativno in kvalitativno življenje (vprašalnik 8), ki je del IPSS vprašalnika (leone od 0-10 točk).

Mednarodni vprašalnik o simptomih prostate (IPSS)

Mednarodni vprašalnik je sestavljen iz vprašanj, ki se nanašajo na simptome prostate. Za vsako od vprašanj izberite odgovor glede na pogostoto izmenjenega simptoma.

	nikoli	malokoli	malokoli	malokoli	malokoli	malokoli	malokoli	malokoli	malokoli
1. Hepogosto izpraznjenje – Kako pogosto ste v zadnjih mesecih morali izprazniti urinarni mehur, da bi se izpraznilo? (0-5 točk)	0	1	2	3	4	5			
2. Pogostost – Kako pogosto ste v zadnjih mesecih morali urinirati? (0-5 točk)	0	1	2	3	4	5			
3. Prekinitev – Kako pogosto ste v zadnjih mesecih morali urinirati, da bi se izpraznilo? (0-5 točk)	0	1	2	3	4	5			
4. Redna potreba po uriniranju – Kako pogosto ste v zadnjih mesecih morali urinirati, da bi se izpraznilo? (0-5 točk)	0	1	2	3	4	5			
5. Šibek curek – Kako pogosto ste v zadnjih mesecih morali urinirati, da bi se izpraznilo? (0-5 točk)	0	1	2	3	4	5			
6. Prenehanje – Kako pogosto ste v zadnjih mesecih morali urinirati, da bi se izpraznilo? (0-5 točk)	0	1	2	3	4	5			
7. Nokturija – Kolikokrat pogosto ste v zadnjih mesecih morali urinirati, da bi se izpraznilo? (0-5 točk)	0	1	2	3	4	5			

SKUPNI REZULTAT VPRASHALNIKA IPSS:

Kakovost življenja in teže z uriniranjem

	nikoli	malokoli	malokoli	malokoli	malokoli	malokoli	malokoli	malokoli	malokoli
8. Kakovost življenja in teže z uriniranjem – Kako bi se počutili, če bi imeli vsake tri ure urinske težave? (0-6 točk)	0	1	2	3	4	5	6		

Skupni rezultat:
 0-7: Slabo življenje
 8-19: Umerno življenje
 20-35: Dobre življenje

eu Piročnik za bolnike

Pomembnejši datumi v mesecu novembru

2. 11. 2021: Svetovni dan vitamina D

Da je vitamin D zelo pomemben vitamin, je večina prebivalcev spoznala šele lansko leto, saj je več strokovnjakov poudarilo, da je pomemben v spopadanju z virusi, v našem primeru tudi v spopadu z virusom SARS-CoV-2, povzročiteljem bolezni COVID-19. Sončni vitamin, kot mu pravimo, pa je zelo pomemben za zdravje naših kosti. Poznajo ga predvsem naše babice, ki imajo osteopenijo, ki lahko napreduje v hudo zmanjšanje kostne mase – osteoporozo. Po raziskavi inštituta za nutricionistiko iz leta 2019 kar štiri petine Slovencev ni zadostno preskrbljeno s tem vitaminom v času med novembrom in aprilom. POMEMBNO za vse, ki dodajajo vitamin D (Plivit D3), je, da ga zaužijejo z mastno hrano (polnomastno mleko ali jogurt, sir ...).

14. 11. 2021: Svetovni dan sladkorne bolezni

Svetovni dan sladkorne bolezni je namenoma vsako leto 14. novembra, saj ima na ta dan rojstni dan pomemben znanstvenik, kanadčan Frederick Banting, ki je izoliral pomembno beljakovino in jo poimenoval inzulin, za kar je leta 1923 prejel tudi Nobelovo nagrado. Skoraj vsak od nas pozna osebo, ki ima sladkorno bolezen. Trditev drži, ker je sladkorna bolezen oziroma diabetes, kot ji rečemo strokovno, razširjena in ena izmed najbolj pogostih kroničnih bolezni, ki pestijo sodobnega človeka. Velikokrat pa se ne zavedamo, kako pomembno vlogo imamo mi sami pri preprečevanju pojava ali odloženemu pojavu sladkorne bolezni tipa 2 z našim načinom življenja (prehrana, gibanje, skrb za duševno zdravje).

16. 11. 2021: Svetovni dan KOPB

KOPB ali kronična obstruktivna bolezen je znana kot bolezen kadilcev, saj se pojavi pri približno 20 % kadilcev, drugi vzroki pa so tudi velika izpostavljenost prahu in hlapčim kemikalijam ter onesnažen zrak in dim. V Sloveniji za to težko boleznijo vsako leto umre preko 500 oseb. Zakaj o njej tako veliko govorimo? Ker lahko vsak posameznik s tem, ko s kajenjem sploh ne prične oziroma ko se odloči za prenehanje kajenja, zmanjša ali skoraj izniči tveganje za pojav te bolezni. Če torej kadite 20 let po 20 cigaret na dan, kašljate, izkašljujete sluz in se počutite zadihani ob naporu ter ste občutljivi na vremenske spremembe, obiščite zdravnika, ki vas bo napotil do pulmologa ali pri vas izvedel spirometrijo, s katero se izmeri pljučno funkcijo in na podlagi te postavi diagnozo.

Ogled dobrih praks za kakovostnejše življenje starejših na Danskem

Ogled SPARK-a, novega urbanega prostora za rehabilitacijo in socialno vključevanje.

Ogledi dobrih praks v tujini so po skoraj dveh letih končno mogoči tudi v živo. V okviru projekta EU_SHAFE, ki naslavlja pametna, zdrava in kakovostna okolja za starejše, je bil 29. in 30. septembra organiziran **študijski obisk dobrih praks na Danskem**, gostila pa ga je Občina Aarhus. Štiri navdihujoče dobre prakse na temo komunikacije in informiranja starejših sta si skupaj z nami ogledali tudi **Klavdija Kobal Straus** iz Ministrstva za zdravje in **Irena Špela Cvetežar**, direktorica doma Tisje.

Ogledali smo si **demonstracijski prostor DokkX**, v katerem lahko občani preizkusijo različne tehnologije in orodja, ki podpirajo samostojno in aktivno življenje starejših (soba z zvokom in svetlobo, ki stimulira čute, navidezna resničnost za ogled muzejev in turističnih znamenitosti, različne tehnologije za ljudi z demenco itd.). Pri razvoju tehnoloških rešitev sodelujejo izobraževalne in raziskovalne institucije, podjetja in industrija, občina in občani Aarhusa. Tehnologije se vsakih šest mesecev zamenjajo. Prvi dan se je zaključil z obiskom **SPARK-a, novega urbanega prostora** v predelu Marselisborg, ki je **namenjen rehabilitacijskim dejavnostim** na prostem in vključevanju v okolje. Gradi se nov javni park, ki bo spodbudil socialno vključevanje, krepil zdravje, dobro počutje in izboljšal kakovost življenja uporabnikom Sparka ter ostalim občanom.

Naslednji dan smo si ogledali edinstveni stanovanjski projekt **Hiša generacij**, ki združuje ljudi vseh starosti z različnimi sposobnostmi in v različnih življenjskih situacijah. Otroci, mladi, odrasli in starejši živijo skupaj in si delijo vsakdanje življenje v hiši, kjer je organizirano tudi dnevno varstvo za otroke, nastanitve za študente, družine, invalide in starejše z oskrbo ali brez nje. Spoznali smo še nov **dom za starejše osebe z demenco Skovvang**, ki ima 105 namestitvenih enot ter 20 enot za kratkoročno bivanje, vse s pogledom na zelene površine in z vrtom, v katerem se prebivalci lahko varno gibljejo. V bližini sta jedilnica in dnevni prostor, namenjen sprostitvi. V projekt so vključene tudi trajnostne energetske in okoljske rešitve, vključno z optimizirano zasnovo stavbe, zelenimi strehami in solarnimi paneli.

V Razvojnem centru Srca Slovenije pri svojem delu ves čas izhajamo iz potreb lokalnega okolja in v evropske projekte vključujemo različne organizacije. Prenos znanja in dobrih praks zagotavlja trajnost in razvoj ter odpira nove poti in povezave. Veseli nas, kadar lokalne in nacionalne organizacije prepoznajo te priložnosti in nova spoznanja razvijajo dalje.

Klavdija Kobal Straus, vodja sektorja Dolgotrajna oskrba, Ministrstvo za zdravje

»Možnost ogleda praks drugih držav in izmenjava izkušenj je vedno dobrodošla. Ne le zaradi iskanja možnosti razvoja in prenosa praks, ki se v drugih državah izkažejo kot uspešne, ampak tudi zato, ker se tako mnogokrat potrdi, da imamo v Sloveniji veliko dobrih rešitev, ki naslavlajo potrebe državljanov. Ključno sporočilo ogleda dobrih praks na Danskem se mi zdi v zavedanju države, da so človeški viri omejeni in da je potrebno poiskati možne rešitve racionalizacije potrebe po kadrih, pri čemer

Ogled demonstracijskega prostora DokkX za preizkus različnih tehnologij in orodij za samostojno in aktivno življenje starejših.

dober potencial kažejo zlasti nove storitve z uporabo sodobnih informacijsko-komunikacijskih tehnologij. Kakovostna, varna in dostopna zdravstvena obravnava in dolgotrajna oskrba, v kateri bo pacient ali uporabnik aktiven partner, so cilj vseh držav, ki so se udeležile srečanja. Hvala Razvojnemu centru Srca Slovenije za dano priložnost.«

Irena Špela Cvetežar, direktorica Doma Tisje

»Posebno sem bila vesela možnosti ogleda novozgrajenega negovalnega doma za osebe, obbolele z demenco – Skovvang. Njihova strategija delovanja zajema celovito obravnavo tovrstno obolelih oseb. Poleg namestitve starejših z napredovano obliko demence bodo v tem domu potekale tudi krajše namestitve, namenjene obravnavi začetnih oblik demence za podporo obolelim in njihovim bližnjim za bivanje v domačem okolju. Raznolikost predstavljenih številnih drugih inovativnih praks sem z velikim zanimanjem spremljala, saj je marsikatera ideja ali del projekta uporaben pri mojem delovanju v Domu Tisje. Iskreno sem hvaležna za to možnost.«

BESEDILO: ANITA MOLKA,

RAZVOJNI CENTER SRCA SLOVENIJE, FOTO: ARHIV PROJEKTA EU_SHAFE

Postani prostovoljec v Domu počitka Mengeš

V Domu počitka Mengeš in v enoti Trzin si prizadevamo za čim boljše povezanost stanovalcev z zunanjim okoljem, zato vladno vabimo za zainteresirane osebe vseh generacij, da namenijo del svojega prostega časa prostovoljski dejavnosti.

Možnosti in potrebe za prostovoljsko delo v domu so za naslednje aktivnosti: vodenje pogovorne skupine (skupine starih ljudi za samopomoč), organiziranje in vodenje družabnih iger za stanovalce, vaje za urjenje spomina, glasbene urice, vodenje molitvene skupine, pomoč pri hranjenju, branje, individualno družabništvo, spremljanje stanovalca po opravkih izven doma (trgovina ipd.), spremljanje in usmerjanje oseb z demenco, sodelovanje s stanovalcem pri manjših zaposlitvenih dejavnostih, pomoč pri organizaciji raznih prireditev, sodelovanje v programu terapije/aktivnosti s pomočjo živali.

Trenutno imamo 7 stalnih prostovoljk in prostovoljcev, ki redno prihajajo v naš dom in stanovalcem ter tudi sebi obogatijo skupaj preživet čas. Poleg njih pa je tudi nekaj takšnih, ki nas vsake toliko časa presenečijo in popestrijo življenje v domu, npr. z igranjem na harmoniko.

Prostovoljstvo je obveznost in odgovornost, prinaša pa tudi veliko zadovoljstva in veselja, čeprav ni vedno enostavno. Motivacija, da naredim nekaj dobrega za drugega in s tem tudi zase, je tista, ki poganja kolo prostovoljstva, da posameznik na tej poti vztraja. Večini prostovoljcev predstavlja prostovoljsko delo pomemben del njihovega življenja, saj za njim stojijo osebe z imeni in obrazi, s katerimi se spletejo prijateljske vezi.

Prostovoljci in prostovoljke s svojo srčnostjo in skrbjo za druge pomembno prispevajo k dvigu kakovosti življenja stanovalcev. Veseli bomo, če se nam pridružite.

Za več informacij se obrnite na koordinatorko prostovoljcev Tatjano Prašnikar Đuran: tatjana.prasnikardjuran@dpm.si, mobi št.: 051 327 317.

BESEDILO IN FOTO: TATJANA PRAŠNIKAR ĐURAN

DOM POČITKA MENGEŠ

Glavni trg 13, 1234 Mengeš

T: 01 723 72 28, F: 01 723 73 47

www.dpm.si

NISSAN

INTELLIGENT MOBILITY

Povsem novi Nissan Qashqai
Vrhunski crossover, elektrificiran z blagim hibridnim pogonom

za 229 €/mesec* 5 let jamstva*

**ODKRIJTE CELOTNO PONUDBO
PRI VAŠEM PRODAJALCU NISSAN**

AVTOHIŠA MALGAJ
ime s tradicijo Ljubljana

Tržaška 108, 1000 Ljubljana
Tel.: +386 (0)1 20 00 628
www.avtohisamalgalaj.si

Kombinirana poraba goriva: 7,35–6,25 l/100 km. Emisije CO₂: 166–141 g/km. Emisijska stopnja: Euro6D Full. Emisije NOx: 0,0167–0,0237 g/km. Emisije trdnih delcev: 0,00008–0,00035 g/km. Št. delcev (x10¹¹): 0,17–0,53. Ogljikov dioksid (CO₂) je najpomembnejši toplogredni plin, ki povzroča globalno segrevanje. Emisije iz prometa onesnažujejo zrak in tako pomembno prispevajo k poslabšanju kakovosti zunanjega zraka. Prispevajo zlasti k čezmerno povišanim koncentracijam prizemnega ozona delcev PM₁₀ in PM_{2,5} ter dušikovih oksidov.

*Informativni izračunje narejen na dan 24. 8. 2021 za novi Nissan Qashqai 1.3 DIG-T 140 N-CONNECTA. Maloprodajna cena z že upoštevanim popustom in DDV, znaša 27.190,00 €. Informativni izračun za skupni znesek kredita v višini 7.489,37 € je narejen za dobo odplačila 48 mesecev in upošteva nespremenljivo obrestno mero 5,49 % in polog v višini 7709,84 €. EOM = 6,86 % se lahko spremeni, če se spremeni katerikoli element v izračunu. Kreditotojemalec vrne kredit v 48 mesečnih obrokih in z zadnjim povišanim obrokem v višini 11.990,79 €. Skupna finančna obveznost z že vplačanim pologom, ki ga mora odplačati kreditotojemalec, znaša 23.640,94 €, od tega znašata zavarovalna premija 268,54 € in strošek odobritve kredita 389,60 €. V financiranje je vključeno brezplačno 5-letno podaljšano jamstvo, ki obsega 3 leta tovarniške garancije ter podaljšano jamstvo za 4., 5. leto oz. 160.000 km, karkoli se zgodi prej, po programu »As new«. Kupec lahko ob koncu financiranja izkoristi možnost prodaje vozila koncesionarju, ki mu je prodal vozilo, po vnaprej določenih pogojih. Fleksi akcija je pogojena s sklenitvijo obveznega in osnovnega kasko zavarovanja vozila za celotno dobo financiranja pri eni izmed slovenskih zavarovalnic. Pridržujemo si pravico do napak. Velja preko Nissan Financiranja. Akcija velja do 31. 10. 2021. Nissan si pridružuje pravico, da akcijo predčasno zaključi ali jo podaljša. Slike so simbolične. Pooblaščen uvoznik: Renault Nissan Slovenija, d. o. o., Dunajska 22, 1001 Ljubljana. Več na nissan.si

Zavod Dobra pot zbira sredstva za prvo vseslovensko akcijo zapisovanja spominov starejših

Zavod Dobra pot, ki že vrsto let osvešča o naši naravni in kulturni dediščini ter skrbi za njuno ohranjanje, je začel s kampanjo za množično financiranje prve vseslovenske akcije zapisovanja spominov starejših. S pobudo Zapišimo spomine, ki jo bodo izvedli s pomočjo svoje aplikacije Zapisi spomina, želijo zbrati kar največ zgodb iz vseh koncev države, obenem pa mlade povezati s starejšo generacijo, ki se vse pre pogosto sooča z osamljenostjo. V zavodu za uresničitev svoje pobude, s katero bodo odprli zakladnico spominov starejših, zbirajo 5000 evrov, sredstva pa je mogoče prispevati na platformi za množično financiranje lokalnih nevladnih organizacij Huda pobuda.

Starostniki so zakladnica modrosti, izkušenj in spominov, s svojimi zgodbami pa pogosto gradijo mostove med preteklostjo in prihodnostjo. Kljub temu se številni znajdejo v situacijah, ko ne morejo izkoristiti svojega potenciala, saj se soočajo z osamljenostjo in odrinjenostjo na rob družbe. Na drugi strani pa mladi niso več v stiku z dediščino našega prostora, mnogi običaji pa izginjajo. Prav ta medgeneracijski prepad naslavlja Zavod Dobra pot, ki s svojo aplikacijo Zapisi spomina omogoča beleženje in objavljanje vedenj, pričevanj ter zgodb starejših o različnih vidikih življenja v preteklih obdobjih.

Da bi aplikacijo približali kar najširšemu krogu potencialnih zapisovalcev spominov, s tem pa zbrali zgodbe iz vseh koncev Slovenije in tako ohranili ustno izročilo, bo zavod spomladi izvedel vseslovensko akcijo zapisovanja spominov. S tem namenom je ekipa na platformi Huda pobuda začela s kampanjo množičnega financiranja, s katero želijo zbrati 5000 evrov donacij. Sredstva bodo namenili navdihanju in vključevanju prostovoljcev, njihovem izobraževanju o uporabi aplikacije Zapisi spominov in organizaciji pogovorov s starostniki po celi Sloveniji, hkrati pa bodo v sklopu kampanje poskrbeli tudi za navduševanje starejših, da bodo z zapisovalci delili svoje pripovedi. Cilj akcije je namreč obuditi medgeneracijske pogovore in vezi ter ustvariti prostor za čarobne trenutke, ko se znanje prenaša iz generacije na generacijo. Po besedah snovalcev nam lahko prav zgodbe iz preteklosti služijo kot zgled, opozorilo ali smerokaz za prihodnost.

Zavod Dobra pot, ki prihaja iz Brkinov, sicer že sedmo leto izvaja najrazličnejše projekte, s katerimi osvešča o naravni in kulturni dediščini našega prostora ter skrbi za njuno ohranjanje. Dediščino na najrazličnejše načine uporabljajo kot vezivo, ki povezuje skupnosti, s svojo aplikacijo za zapisovanje spominov pa skrbijo tudi za zmanjševanje digitalnega prepada med generacijami. Tokrat bodo sredstva za delovanje zbirali na platformi Huda pobuda, ki jo je razvil inštitut Danes je nov dan, namenjena pa je zagotavljanju infrastrukture in pomoči mladim, manjšim ali lokalnim nevladnim organizacijam pri pridobivanju donacij in podpornikov.

Zavod Dobra pot in njihovo pobudo Zapišimo spomine je mogoče z donacijami preprosto podpreti na spletnem mestu **Huda pobuda** (www.hudapobuda.si), prav tako pa prebivalce Občine Lukovica vabimo k priključitvi prostovoljcem, ki bodo ob izvedbi pobude zapisovali zgodbe. Več informacij dobite pri Jani Gombač, info@dobra-pot.si.

BESEDILO: ZAVOD DOBRA POT

DOBRA POT

zavod za kulturo in sonaravno delova

Zdrav um v zdravem telesu otrok in mladostnikov

Glede na to, da se nam približujejo svetovni dnevi mladine, študentov in otrok, je pomembno, da nekaj besed namenimo tudi našim zelo pomembnim članom družbe, ki bodo odločali o tem, kakšno bo stanje nas vseh v prihodnosti.

- Svetovni dan mladine: 11. november
- Svetovni dan študentov: 17. november
- Svetovni dan otroka: 20. november

V raziskavi ameriškega psihološkega združenja iz leta 2012 so ugotovili, da ima »modern otrok« veliko višji inteligenčni količnik kot otrok pred dvajsetimi leti, kar pomeni, da so sodobni otroci pametnejši, kot so bili otroci včasih, kar je jasno. Če samo pogledamo, o čem vse se učijo v šoli, kolikšen dostop do informacij imajo in da imajo tudi starše, ki so bolj izobraženi, kot so bili včasih, podatek ne preseneča. Kakšno pa je stanje glede telesnih in gibalnih zmogljivosti? Odgovor je: ravno obraten. Saj nismo mislili, da dolgotrajno sedenje (tudi ko to ni potrebno) ne bo imelo pomembnega vpliva nanje? Seveda bo, in že ima. Za potrditev mojih in vaših domnev, da dolgotrajno igranje igrice, gledanje televizije, uporaba pametnih telefonov in prevozi do vhodnih vrat ne bodo prinesli nič dobrega, obstajajo podatki vseh slovenskih otrok glede gibalnih zmogljivosti in telesnih meritev. Iz podatkov zdravlja v občini je razvidno, da se naša občina statistično ne razlikuje od slovenskega povprečja glede telesnega fitnesa otrok. Pomembni zaključki, ki so narejeni v raziskavi SLOfit, primerjalno med letom 1995 in letom 2015, so, da so bili otroci leta 2015:

- za 0,8 cm višji kot prejšnja leta,
- za 4,6 % težji in
- da je za 14 % narasla guba tricepsa (povečal se je delež maščobe).

Ni pomembno samo to, koliko otrok zna in ve, pomembno je tudi, kakšno kvaliteto življenja bo imel nasploh. Verjetno to, da je debelost pomemben dejavnik tveganja za razvoj več kroničnih bolezni, šteje. In da so pridobljene telesne nepravilnosti tisto, kar človek nosi za seboj celo življenje in ga lahko močno prizadene. Zato me zelo zmoti, ko slišim: »Ah, saj športna ni pomembna, važno, da je matematika dobro pisal.«

»Zdrav um v zdravem telesu je kratek, a celovit opis človeka, ki je na tem svetu srečen.« (John Locke)

BESEDILO: PETRA PAVLIČ

Kotiček za oddajo še delujočih aparatov na ZC Dob

Na Zbirnem centru Dob je postavljen nov kotiček za vse, ki bi želeli oddati svoje še delujoče aparate v ponovno uporabo. Kotiček je označen z rumeno tablo in tako nezgrešljiv. **V kotičku se zbira aparate, ki so delujoči in primerni za ponovno uporabo: belo tehniko – pralne stroje, hladilnike, pečice, male gospodinjne aparate, zabavno elektrono – radie, zvočnike, LCD televizije in monitorje, svetila, računalniško opremo ter orodje za dom in vrt; skratka, vse naprave, ki delujejo na elektriko ali baterije.**

Direktor družbe Zeos, Emil Šehić in direktor podjetja Prodnik, Marko Fatur na uradni predaji kotička v uporabo na Zbirnem centru Dob.

Kotiček za oddajo še delujočih aparatov na ZC Dob.

Ob predaji kotičkov s strani družbe Zeos, d.o.o. v uporabo na Zbirni center Dob je županja Občine Lukovica Olga Vrankar povedala: »V naših domovih se pogosto najde kakšna naprava, ki je ne potrebujemo več. Ker ne vemo, kam bi z njo, pogosto konča med odpadki, čeprav še vedno deluje. Sedaj lahko občani vse delujoče elektronske naprave, ki jih ne potrebujejo več, predajo v poseben kotiček v Zbirnem centru Dob in tako poskrbijo, da bodo dobile novega lastnika. S tem bodo morda nekoga osrečili, hkrati pa naredili veliko za okolje. Prepričana sem, da bo kotiček dobro služil svojemu namenu.«

Kotički se postavljajo v sklopu Projekta Life Spodbujamo e-krožno pod sloganom #Še sem uporaben! na zbirne centre lokalnih izvajalcev služb ravnanja z odpadki v organizaciji družbe ZEOS, d.o.o. s projektnima partnerjema Zbornico komunalnega gospodarstva pri GZS in podjetjem TSD, d.o.o.. Projekt je sofinanciran s strani Ministrstva za okolje in prostor RS ter Evropske komisije.

Iz milijon rabljenih mobilnih telefonov pridobimo 24 kg zlata, 16.000 kg bakra, 350 kg srebra in 14 kg paladija – to so viri, ki jih je mogoče pridobiti in vrniti v proizvodni cikel.

Marko Fatur, direktor Javnega komunalnega podjetja Prodnik, pa je dodal: »Veseli nas, da bomo tudi mi s postavitvijo kotička v našem zbirnem centru prispevali k zmanjšanju količine odpadkov. Količine odpadkov namreč ves čas naraščajo, med njimi pa so velikokrat tudi stvari, ki so še uporabne in bi jih marsikdo z veseljem uporabil. Vsak aparat, ki se vrne v ponovno uporabo, je zato pomemben.«

V Sloveniji najdete kotičke zaenkrat še na naslednjih lokacijah: Zbirni center Bukovžlak (RCERO Celje), Zbirni center Mozelj (Kočevje), Zbirni center Vranoviči (Črnomelj), Zbirni center Jesenice, Zbirni center Ljutomer, CERO Špaja dolina (Grosuplje), Zbirni center Bohinjska Bistrica, Zbirni center Kranjska Gora, Zbirni center Dolga Poljana (Ajdovščina), Center ponovne uporabe Velenje, Zbirni center Suhadole (Komenda), Zbirni center Neža (Trbovlje), Zbirni center Zagorje ob Savi, Zbirni center Sevnica, Zbirni center Šmartno (Šmartno pri Litiji), Zbirni center Spodnji Stari Grad (Krško) in Zbirni center Boršt (Brežice).

Vabljeni vsi občani in občanke, da obiščete Zbirni center Dob, oddate v rumeni kotiček kakšen svoj še delujoči aparat, ki ga več ne potrebujete, in tako poskrbite, da bo dobil novega lastnika. Vsem zbranim aparatom namreč projektni partner TSD d.o.o. skozi postopek priprave za ponovno uporabo preveri funkcionalnost in električno varnost ter jih vrne na trg po primerni ceni ali pa jih podari. Prodajno mrežo bodo organizatorji v letu 2022 razširili z vključevanjem lokalnih centrov ponovne uporabe ter spletno platformo krožnega gospodarstva. Na njej bomo potrošnike ozaveščali o možnostih koriščenja krožnih storitev in blaga s področja e-opreme ter o okoljskih učinkih krožnega ravnanja.

O Projektu Life Spodbujamo e-krožno

Projekt Spodbujamo e-krožno je usmerjen v ozaveščanje ter spreminjanje navad potrošnikov in ostalih deležnikov za podaljševanje življenjske dobe aparatov. S projektnimi orodji, kot so potujoča popravilnica, spletna platforma in kotički ponovne uporabe, ter organizacijo dogodkov za splošno in strokovno javnost promovira krožne poslovne modele, popravila aparatov, souporabo ter ponovno uporabo aparatov.

BESEDILO: ZEOS, D.O.O., FOTO: KARIN BOŽIČ ZUPANČIČ

MALGAJ

Ime s tradicija!

PRODAJA RABLJENIH VOZIL ODKUP VOZIL ZA GOTOVINO!

Avtohiša Malgaj, d.o.o., Tržaška cesta 108, 1000 Ljubljana
Prodaja rabljenih vozil: 01/ 20 00 560, e-mail: info@malgaj.com

www.avtohisamalgaj.si

Akcija

Renault Scenic Blue dCi 150 Blue NAVI KAMERA TEMPOMAT BLUETOOTH - 1749 ccm, 110 kW (150 KM) L. 2019/07 - samo 8.424 km - Vozilo je praktično novo 1. lastnik avtohiša Malgaj. Motor 1.7 DCI 150 KM. TEMPOMAT, NAVIGACIJA, SENZOR MRTVEGA KOTA, SENZOR MENJAVE VOZNEGA PASU, SAMODEJNO PARKIRANJE, VZVRATNA KAMERA, 360 SENZORJI, TOUCH SCREEN, ... Financiranje preko banke RCI - KREDIT/LEASING od 2 - 7 let.

Akcijska cena: 20.900,00 €

Akcija

BMW serija 1: 118i Advantage NAVI GRETJE SEDEŽEV PDC - 1499 ccm, 100 kW (136 KM) L. 2018/5 - 89.583 km - Vozilo je redno servisirano na pooblaščenem servisu, z bogato opremo: grelje sedežev, navigacija, tempomat, avtomatska dvopodročna klimatska naprava, prednji in zadnji parkirni senzorji, auto hold, ... Financiranje preko banke RCI - KREDIT od 2 - 7 let. Možno tudi brez pologa.

Akcijska cena: 16.690,00 €

Akcija

Volkswagen Golf Sportsvan 1.6 TDI BMT Comfortline NAVIGACIJA TEMPOMAT 2XPDC - 1598 ccm, 85 kW (116 KM) L. 2017 - 148.842 km, 1. LASTNIK. ODLIČNO OHRANJENO IN REDNO SERVISIRANO VOZILO. NAVIGACIJA, BLUETOOTH, TEMPOMAT, PARKIRNI SENZORJI, ... Financiranje preko banke RCI - KREDIT/LEASING od 2 - 7 let.

Akcijska cena: 12.700,00 €

Akcija

Ford C-Max 2.0 TDCI Titanium X NAVI XENON PDC TEMPOMAT - 1997 ccm, 110 kW (150 KM), (6 pr.) L. 2017/5 133.739 km. Vozilo je odlično ohranjeno. Pomoč pri speljevanju v klanec, regulator in omejevalnik hitrosti, Radio, Bluetooth, USB, AUX, parkirni senzorji z grafičnim prikazom, avtomatska klima, Bi-XENON, grelje sedežev, ... Financiranje preko banke RCI - KREDIT/LEASING od 2 - 7 let.

Akcijska cena: 11.990,00 €

Akcija

Mercedes-Benz C-Razred C 220 d Avantgarde - 2143 ccm, 120 kW (163 KM) - L. 2016/5 - 126.553 km. Vozilo je odlično ohranjeno in ima bogato opremo: NAVI, LED, OGREVANI USNJNI SEDEŽI, ORIGINALNA VLKLUJKA, EL ZAPIRANJE PRTLJAŽNIKA, BLUETOOTH, TEMPOMAT, PARKIRNI SENZORJI, ... Financiranje preko banke RCI - KREDIT/LEASING od 2 - 7 let.

Akcijska cena: 17.800,00 €

Akcija

Land Rover Range Rover Sport 3.0 TDV6 HSE Dynamic. LED ZRAČNOVZMETENJE Virtual Avt. ODLIČNO OHRANJENO - 2993 ccm, 190 kW (258 KM) L. 2017/3 - 108.964 km. IMPOZANTEN AVTO Z ZNANO ZGODOVINO IN OD 1. LASTNIKA ZRAČNO VZMETENJE Z RAZLIČNIMI NASTAVITVAMI VIŠINE, OSEMSTOPENJSKI AVTOMATSKI MENJALNIK, RAZLIČNI TERENSKI PROGRAMI ŠTIRIKOLESNJI PROGRAM, USNJE-RJAVA NAPA, VZVRATNA KAMERA, FULL LED, ODLUČNI EL. NASTAVLJIVI SEDEŽI, NAVIGACIJA, EL. ODPIRANJE PRTLJAŽNIH VRAT, PARKIRNI SENZORJI SPREDAJ IN ZADAJ, OPOZORILNIK SPREMENBE VOZNEGA PASU, ... Financiranje preko banke RCI - KREDIT/LEASING od 2 - 7 let.

Akcijska cena: 49.900,00 €

Prihaja zima, pričakajmo jo pripravljeni

Se še spomnite tiste ljudske pesmi o zimi, ki pravi: »Zima je prišla, sneg leti z neba, je puščava zemlja vsa. Mrazek, prava reč, mi gremo za peč, pa ne moreš nam nič več.«? Žal vsi ne moremo za peč, saj moramo v službo ali po opravkih in to običajno z avtom. Ob tem velja spomniti, da nam Zakon o pravilih cestnega prometa (Uradni list RS, št. 156/21 – uradno prečiščeno besedilo in 161/21 – popr.) v 29. členu določa, da morajo od 15. novembra do 15. marca naslednjega leta imeti motorna in priklopna vozila v cestnem prometu predpisano zimsko opremo. Predpisano zimsko opremo morajo imeti tudi v zimskih razmerah, ko se ob sneženju sneg oprijema vozišča ali je vozišče zasneženo, zaledenelo (ledena ploskev) ali poledenelo (poledica).

Ob tem velja spomniti, da veljajo za zimske pnevmatike tiste pnevmatike, ki imajo na boku proizvajalčevo oznako "M+S", "M.S" ali "M&S". A niso dovolj le pnevmatike, priporočljivo je preveriti še svetlobna telesa, zavore, brisalce, v prtljažnik k dodatni opremi ne pozabimo dodati tudi odejo, saj nam lahko velikokrat pride prav.

In če smo že svojemu jeklenemu konjičku pred zimo namenili nekaj pozornosti, ni odveč, če jo namenimo še sebi. Krajši dnevi so značilni za jesen in zimo, saj se tema pojavlja že v popoldnevu in ne le zvečer, zato ni odveč misliti na svetla oblačila in odsevnike, ki nas naredijo vidne za ostale udeležence v prometu.

Naj zimo ne glede na to, kakšna bo, tako mi kot in naši jekleni konjički pričakamo pripravljeni v želji, da zima mine brez nesreč, naj bo v cestnem prometu ali pri številnih oblikah zimske rekreacije in sprostitve.

BESEDILO IN FOTO: DRAGO JUTERŠEK

Podarimo kolo otrokom iz socialno ogroženih družin

Pri Avto-moto zvezi Slovenije so se odločili, da s pomočjo avto-moto društev, kamor sodi tudi AMD Lukovica, pripravijo akcijo zbiranja rabljenih koles, ki jih bo Zveza prijateljev mladine Ljubljana Moste-Polje podarila otrokom iz socialno ogroženih družin. Če se spomnimo otroških let, smo svet prometa spoznavali ravno z vožnjo koles, mnogo kasneje so prišli poganjalčki, ki so odlični za učenje lovljenja ravnotežja in so zato prvi koraki na kolesu veliko lažji.

Žal si mnogi koles, ki omogočajo tudi športen način preživljanja prostega časa in druženje, zaradi

najrazličnejših okoliščin ne morejo privoščiti. Nekaterim od njih bo nasmeš na usta zagotovo narisala tudi akcija AMZS skupaj z AMD društvi, s katero bodo ne ravno nova kolesa dobili otroci, da se bodo lahko vozili okoli doma ali šli kam dlje na izlet.

Če imate v garaži ali v drvarnici še vozno kolo in ga ne uporabljate več, potem ga lahko darujete in nekomu naredite veliko veselja. Kolesa lahko oddate v Avto Kveder na Obrtniški ulici 1 v Lukovici ob sredah med 15. in 17. uro in ob sobotah med 10. in 12 uro. Za prevzem na domu pokličite Vladimirja Andrejka na telefon 041 659 811.

Drobne stvari naredijo dan lepši, polepšajmo ga komu tudi mi z oddajo našega kolesa, ki ga ne rabimo več.

BESEDILO IN FOTO: DRAGO JUTERŠEK

080 22 36

HITRA DOSTAVA

KURILNEGA OLJA

po GORENJSKI in OSREDNJI SLOVENIJI

Možnost plačila na obroke.

Za toplo zimo in pomlad, kurilno olje dostavlja Hubat!

HUBAT
www.hubat.si

Klik, klik za še
več modrih novic

www.modre-novice.si

modre novice

SERVIS ZA VAŠ TV

Goro San
ELEKTRONIKA

TV od
15,99 € / mes

Zvezda

Najboljši TV programi - tudi
športni! S Krvavca, Limbarske
gore, Krma, Javoršice,
Lukovice, PD Moravče

Roman Goropečnik s.p.
Savska c. 40a, 1230 Domžale

040 / 997-007

www.gorosan.com, www.zvezdatv.si

LCD, LED, PLAZMA TV, VIDEO,
INTERNET IN SATELITSKI SISTEMI

Aparate ne popravljamo, temoč popravimo!

ROKOVNJAČEVA NAGRADNA KRIŽANKA

Uredništvo Rokovnjač

Občina Lukovica, Stari trg 1, 1225 Lukovica

Nagrajuje ŠUMI

ŠUMI bo izžrebanemu nagrajencu Rokovnjačeve križanke podaril »ŠUMI SLADKI PAKET PRESENEČENJA«. Za prevzem nagrade se prejemnik obrne neposredno na Občino Lukovica, Stari trg 1, 1225 Lukovica.

Nagrado bo prejel en prejemnik, ki ga bomo izžrebali **med vsemi prispelimi in pravilno izpolnjenimi križankami**. Izpolnjene križanke (samo posredovanje gesla ni dovolj!) nam lahko pošljete do srede, 1. decembra 2021, na naslov: Uredništvo Rokovnjač, Stari trg 1, 1225 Lukovica, ali skenirane na elektronski naslov: rokovnjac@lukovica.si. Poleg ne pozabite pripisati svojih podatkov (ime in priimek).

Nagradna križanka oktobrske številke

Zaradi pomote je bila v oktobrski številki glasila ponovno objavljena septembrska križanka, zato tokrat nagrade nismo podelili. Sponzorju oktobrske križanke se za napako iskreno opravičujemo. Pravo križanko bomo objavili v decembrski številki.

ZDRAVLJENJE RAKA Z UVAJANJEM ZDRAVIL S POMOČJO INFUZIJ V BOLNIKOV KRVNI OBTOK	NAŠ KIPAR IN GRAFIK	ALUMINIJ	NAŠ DUHOVNIK IN NAROD. BUDITELJ (LOVRO)	IGRALKA ZUPANČIČ	JEDKANICA	FOTELJU PODOBEN OBLAZINJEN SEDEŽ ZA VEČ OSEB	DEL PRIMKA NOGO-METAŠA PELEJA	JOŽE FALOUT	AZIJSKI SADEŽ, JABOLČNA HRUŠKA	AVTOR: GREGA RIHTAR	ROPARSKA RIBA Z DOLGIMI BRKI	MAJHEN DELČEK VULKANSKE KAMNINE	SIBIRSKI VELETOK	ZBIRKA USTEKLENIČENIH VIN	PRVOTNI PREBIVALCI DANAŠNJE ITALIJE	RAČJ SAMEC
GLASBILO S STRUNAMI IN KLADIVCI						ABELOV BRAT VIRUS, KI POVZROČA AIDS				SOVA, KI SKOVKA						
NEKDANJA HARFA S STRUNAMI IZ ČREV										OČESNA VOTLINA, OČNICA ŽENSKA, KI SE UČI						
MIRAN JARC		KRAJ, KJER SO GADJE IGRALKA IN PEVKA CARA						ZAČETEK GESLA MINERAL DIMNI KREMEN						NACE (PO DOMAČE) KOŠARKAR TRENER BEČIROVIČ		
KAR VPLIVA NA RAVNANJE				NAŠ SKLADATELJ (AMANDUS) KIRURSKA IGLA							IZCEDEK IGLAVCEV					
PINČU SORODEN LOVSKI PES						EGIPČAN. STVARNIK SVETA KIT. FILOZOF (LAO)			LITERARNI KRITIK, ESTET PRISTAS ELITIZMA							
KONEC GESLA															PREBIVALEC NEKDANJE ASIRIJE	MLADA, LJUBKA ŽENSKA
RONALD (KRAJŠE)			PRED-MESTJE LIEGEA V BELGIJI TOP				AM. MIKRO-BIOLOG (JONAS) GROZOTA, BOLEČINA					DREVESNI HROČ				
NEKDANJI ALPSKI SMUČAR GLEBOV				KRATKO ŽENSKO OGRINJALO HR. PEVKA NOVAK				IT. KIPAR (ALBERTO) SOCIOLOGINJA JOGAN						JAPONSKI POLITIK (TARO) AZIJSKA DRŽAVA		
LUDDLFOVO ŠTEVILO		NEKDANJI TURSKI VELIKAŠ SKANDIN. MOŠ. IME				MESTO V ZAHODNI TURČIJI ČESKA PRTDILNICA				JAPONSKI PISATELJ (SEI) CIRILSKA ČRKA					IVO ŽIDEK BELGIJSKA PEVKA GOFFIN	
SUMERSKA BOGINJA PLODNOSTI					TRNATO DREVO							PEVKA AVSENAK ENAKA SOGLASNIKA				
EKSTREM. REVOLUCIONAR, RADIKALEC					IMRE KALMAN											
MORSKI DEŽEVNIK, MNOGOŠČETINEC								PREBIVALEC SOLČAVE, SOLČAVAN								
								TIRNICA								

POMOČ: ČADAVEC-mineral dimni kremen, EMET-mesto v zahodni Turčiji, EVI-belgijska pevka Goffin, KRISTALIT-majhen delček vulkanske kamnine, NAŠI-jabolčna hruška

*Naša ljubezen te objema ves čas,
saj vemo, da v resnici ostal si pri nas.
Odslej v naših srcih boš stanoval
in naš angel varuh še naprej ostal.*

ZAHVALA

Svojo življenjsko pot je v 77. letu sklenil
naš dragi mož, oče, dedek, brat, stric in svak

CIRIL JERETINA

iz Šentvida pri Lukovici.

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem,
sodelavcem in znancem za izrečene besede tolažbe, darove za svete
maše, cerkev in sveče.

Zahvala gospodu župniku Gregorju Luštreku za lep pogrebni
obred, Mateju Kotniku za ganljive besede ob slovesu in družini Kink
za čutno zapete pesmi. Zahvala dr. Lobodi ter posebna zahvala
patronažni sestri Mateji za vso pomoč.

Hvala vsem, ki ste ga v tako velikem številu pospremili na njegovi
zadnji poti in vsem, ki ga boste ohranili v lepem spominu.

Vsi njegovi

V prvi obravnavi sprejeta dva pomembna zakona

Državni zbor RS je v prvi obravnavi sprejel dva zakona, ki bosta, če bo-
sta dobila zadostno podporo tudi v drugi obravnavi, imela veliko olaj-
šav za vse državljane. Nova Slovenija je pri obeh vložila veliko naporov
pri pripravi vsebine, saj oba naši stranki predstavljata glavno agendo.
Prinašata veliko dodano vrednost. Ne za banke, ne za posameznike,
temveč za vse ljudi.

Gre za Zakon o dolgotrajni oskrbi, ki bo starejšim in drugim skupinam,
ki potrebujejo dnevno pomoč, omogočil daljše bivanje v domačem
okolju. Res je, da zakon v tem trenutku ne zagotavlja vseh virov finan-
ciranja; to bodo določili akti, sprejeti na podlagi zakona. Dokler ti ne
bodo sprejeti, pa bodo finančna sredstva za to zagotovljena iz držav-
nega proračuna. Ne moremo si zatiskati oči pred dejstvom, da nobena
prejšnja vlada ni uspela pripraviti celovitega predloga, čeprav o tem
govorimo že mnogo let in čeprav vsi vemo, da je takšen zakon nujen.
Nujen, ker smo Slovenci najhitreje starajoča družba v EU in nujen, ker
se zavedamo, kako pomembno je, da družba zna in zmore poskrbeti za
vse, ki tega ne zmorejo sami.

Novela Zakona o dohodnini pomeni pomoč gospodarstvu in prebival-
cem pri okrevanju po pandemiji. Njegov sprejem med drugim prinaša
razbremenitev dohodkov iz dela, in sicer z zmanjšanjem davčne obre-
menitve dela. Z drugimi besedami, vsak zaposleni bo pri enaki višini bru-
to plače prejel višjo neto plačo. NSi v svojem Temelnjem programu kot
eno prioriternih nalog določa višje neto plače oziroma razbremenitev
prispevkov (do višjih plač z nižjimi davki), saj že leta vemo, da Slovenija
sodi med države, ki imajo s prispevki in davki najbolj obremenjeno delo.
Oba predloga zakonov sta bila v prvi obravnavi sprejeta brez glasov opo-
zicije, ki je sejo DZ obstruirala. Je pa k njunemu sprejemu pripomogel
predsednik DZ Igor Zorčič, ki kot predsednik parlamenta seje ni mogel
zapustiti. Kako bo z glasovanjem v drugi obravnavi, ne vemo. Vemo pa,
da oba zakona nujno potrebujemo. In to ve tudi opozicija.

OO NSI LUKOVICA

PIKA NA i

Ob nakupu vozila Peugeot prejmete
bon za zimske pnevmatike s premontažo

Peugeot je v Sloveniji
član skupine Emil Frey

peugeot.si

PEUGEOT je član skupine TOTAL. *Vrednost bons ob nakupu in dobavi novega vozila Peugeot 3008, Peugeot 5008, Peugeot 508 in Peugeot Traveller je 500 EUR, ob nakupu in dobavi ostalih novih osebnih vozil Peugeot je vrednost bona 300 EUR. Bon je možno vnovčiti le za nakup in premontažo pnevmatik, ki so kupljene pri pooblaščenih prodajalcih in serviserjih Peugeot v Sloveniji ob nakupu in dobavi novega osebnega vozila v času od 11.10. do 30.11.2021 in sicer pri pooblaščenem prodajalcu, kjer je bilo vozilo kupljeno in dobavljeno. Bona ni možno zamenjati za gotovino oziroma drug izdelek. Bon ni prenosljiv na drugo osebo. V primeru, da je vrednost zimskih pnevmatik in premontaže večja od vrednosti bona, razliko doplača kupec. V primeru, da je vrednost zimskih pnevmatik in premontaže manjša od vrednosti bona, se kupcu razlika ne povrne in je ni možno zamenjati za drug izdelek.

Več kot fer. HOFER.

SVEŽE. SOČNO.
BARVITO. po **HOFER CENI,**

Večkrat preverjena kakovost.

Ob strogem lastnem nadzoru kakovost našega dnevno svežega sadja in zelenjave redno preverjajo ter potrjujejo različni neodvisni inštituti. Raznoverstnost ponudbe pa dopolnjujemo z vedno večjim izborom ekološko pridelanih BIO pridelkov.

Osvežite svojo odpornost.

V trgovinah HOFER si prizadevamo za **svežo** in **pestro** ponudbo **visoke kakovosti**. Da bi ohranili **poln okus** in **visoko hranilno vrednost** tako sadja kot zelenjave, ju **vsak dan sveže** dostavljamo.

Skupaj s skrbno izbranimi pridelovalci zagotavljamo konstantno visoko kakovost pridelkov, njihovo **svežino** pa ohranjamo tudi s **premišljenim naročanjem**, saj naše trgovine naročajo le tolikšne količine, kot jih dnevno lahko prodajo.